

Djela apostolska

¹ Prvu sam knjigu, Teofile, sastavio o svemu što je Isus činio i učio ² do dana kad je uznesen pošto je dao upute apostolima koje je izabrao po Duhu Svetome. ³ Njima je poslije svoje muke mnogim dokazima pokazao da je živ, četrdeset im se dana ukazivao i govorio o kraljevstvu Božjem. ⁴ I dok je jednom s njima blagovao, zapovjedi im da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka čekaju Obećanje Očevo “koje čujete od mene: ⁵ Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim.” ⁶ Nato ga sabrani upitaše: “Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo?” ⁷ On im odgovori: “Nije vaše znati vremena i zgode koje je Otac podredio svojoj vlasti. ⁸ Nego primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje.” ⁹ Kada to reče, bi uzdignut njima naočigled i oblak ga ote njihovim očima. ¹⁰ I dok su netremice gledali kako on odlazi na nebo, gle, dva čovjeka stadoše kraj njih u bijeloj odjeći ¹¹ i rekoše im: “Galilejci, što stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što ste vidjeli da odlazi na nebo.” ¹² Onda se vratiše u Jeruzalem s brda zvanoga Maslinsko, koje je blizu Jeruzalema, udaljeno jedan subotni hod. ¹³ I pošto uđu u grad, uspnu se u gornju sobu gdje su boravili: Petar i Ivan i Jakov i

Andrija, Filip i Toma, Bartolomej i Matej, Jakov Alfejev i Šimun Revnitelj i Juda Jakovljevi - ¹⁴ svi oni bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom, i braćom njegovom. ¹⁵ U one dane ustade Petar među braćom - a bijaše sakupljenog naroda oko sto i dvadeset duša - i reče: ¹⁶ "Braćo! Trebalo je da se ispuni Pismo što ga na usta Davidova proreče Duh Sveti o Judi koji bijaše vođa onih što uhvatiše Isusa. ¹⁷ A Juda se ubrajao među nas i imao udio u ovoj službi. ¹⁸ On, eto, steče predio cijenom nepravедnosti pa se stropošta, raspuče po sredini i razli mu se sva utroba. ¹⁹ I svim je Jeruzalemcima znano da se onaj predio njihovim jezikom zove Akeldama, to jest Predio smrti. ²⁰ Pisano je doista u Knjizi psalama: Njegova kuća nek opusti, nek ne bude stanovnika u njoj! Njegovo nadgledništvo nek dobije drugi! ²¹ Jedan dakle od ovih ljudi što bijahu s nama za sve vrijeme što je među nama živio Gospodin Isus - ²² počevši od krštenja Ivanova pa sve do dana kad bi uzet od nas - treba da bude svjedokom njegova uskrsnuća. ²³ I postaviše dvojicu: Josipa koji se zvao Barsaba a prozvaao se Just, i Matiju. ²⁴ Onda se pomoliše: "Ti, Gospodine, poznavaoče svih srdaca, pokaži koga si od ove dvojice izabrao ²⁵ da primi mjesto ove apostolske službe kojoj se iznevjeri Juda da ode na svoje mjesto." ²⁶ Onda baciše kocke i kocka pade na Matiju; tako bi pribrojen jedanaestorici apostola.

2

¹ Kad je napokon došao dan Pedesetnice, svi su bili zajedno na istome mjestu. ² I eto iznenada šuma s neba, kao kad se digne silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. ³ I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. ⁴ Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti. ⁵ A u Jeruzalemu su boravili Židovi, ljudi pobožni iz svakog naroda pod nebom. ⁶ Pa kad nastala ona huka, strča se mnoštvo i smetĀe jer ih je svatko čuo govoriti svojim jezikom. ⁷ Svi su bili izvan sebe i divili se govoreći: "Gle! Nisu li svi ovi što govore Galilejci?" ⁸ Pa kako to da ih svatko od nas čuje na svojem materinskom jeziku? ⁹ Parti, Međani, Elamljani, žitelji Mezopotamije, Judeje i Kapadocije, Ponta i Azije, ¹⁰ Frigije i Pamfilije, Egipta i krajeva libijskih oko Cirene, pridošlice Rimljani, ¹¹ Židovi i sljedbenici, Krećani i Arapi - svi ih mi čujemo gdje našim jezicima razgllašuju veličanstvena djela Božja." ¹² Svi su izvan sebe zbunjeno jedan drugog pitali: "Što bi to moglo biti?" ¹³ Drugi su pak, podrugujući se, govorili: "Slatkog su se vina ponapili!" ¹⁴ A Petar zajedno s jedanaesticom ustade, podiže glas i prozbori: "Židovi i svi što boravite u Jeruzalemu, ovo znajte i riječi mi poslušajte: ¹⁵ Nisu ovi pijani, kako vi mislite - ta istom je treća ura dana - ¹⁶ nego to je ono što je rečeno po proroku Joelu: ¹⁷ "U posljednje dane, govori Bog: Izlit ću Duha svoga na svako tijelo i proricat će vaši sinovi i

kćeri, vaši će mladići gledati viđenja, a starci vaši sne sanjati. ¹⁸ Čak ću i na sluge i sluškinje svoje izliti Duha svojeg u dane one i proricat će. ¹⁹ Pokazat ću čudesa na nebu gore i znamenja na zemlji dolje, krv i oganj i stupove dima. ²⁰ Sunce će se prometnut u tminu, a mjesec u krv prije nego svane Dan Gospodnji velik i slavan. ²¹ I tko god prizove ime Gospodnje bit će spašen.” ²² “Izraelci, čujte ove riječi: Isusa Nazarećanina, čovjeka kojega Bog pred vama potvrdi silnim djelima, čudesima i znamenjima koja, kao što znate, po njemu učini među vama - ²³ njega, predana po odlučenu naumu i promislu Božjem, po rukama bezakonika razapeste i pogubiste. ²⁴ Ali Bog ga uskrisi oslobodivši ga grozote smrti jer ne bijaše moguće da ona njime ovlada. ²⁵ David doista za nj kaže: Gospodin mi je svagda pred očima jer mi je zdesna da ne posrnem. ²⁶ Stog mi se raduje srce i kliče jezik, pa i tijelo mi spokojno počiva. ²⁷ Jer mi nećeš ostaviti dušu u Podzemlju ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda. ²⁸ Pokazat ćeš mi stazu života, ispuniti me radošću lica svoga. ²⁹ Braćo, dopustite da vam otvoreno kažem: praotac je David umro, pokopan je i eno mu među nama groba sve do današnjeg dana. ³⁰ Ali kako je bio prorok i znao da mu se zakletvom zakle Bog plod utrobe njegove posaditi na prijestolje njegovo, ³¹ unaprijed je vidio i navijestio uskrsnuće Kristovo: Nije ostavljen u Podzemlju niti mu tijelo truleži ugleda. ³² Toga Isusa uskrisi Bog! Svi smo mi tomu svjedoci. ³³ Desnicom dakle

Božjom uzvišen, primio je od Oca Obećanje, Duha Svetoga, i izlio ga kako i sami gledate i slušate. ³⁴ Ta David nije bio uznesen na nebesa, a veli: Reče Gospodin Gospodinu mojemu: 'Sjedi mi zdesna' ³⁵ dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim! ³⁶ Pouzdano dakle neka znađe sav dom Izraelov da je toga Isusa kojega vi razapeste Bog učinio i Gospodinom i Kristom." ³⁷ Kad su to čuli, duboko potreseni rekoše Petru i drugim apostolima: "Što nam je činiti, braćo?" ³⁸ Petar će im: "Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oprostite grijesi i primit ćete dar, Duha Svetoga. ³⁹ Ta za vas je ovo obećanje i za djecu vašu i za sve one izdaleka, koje pozove Gospodin Bog naš." ⁴⁰ I mnogim je drugim riječima još svjedočio i hrabrio ih: "Spasite se od naraštaja ovog opakog!" ⁴¹ I oni prigriše riječ njegovu i krstiše se te im se u onaj dan pridruži oko tri tisuće duša. ⁴² Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama. ⁴³ Strahopoštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja. ⁴⁴ Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. ⁴⁵ Sva bi imanja i dobra prodali porazdijelili svima kako bi tko trebao. ⁴⁶ Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram, u kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu ⁴⁷ hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda. Gospodin je pak danomice zajednici pridruživao spasenike.

3

¹ Petar i Ivan uzlazili su u Hram na devetu molitvenu uru. ² Upravo su donosili nekog čovjeka, hroma od majčine utrobe; njega bi svaki dan postavljali kod hramskih vrata, zvanih Divna, da prosi milostinju od onih koji ulaze u Hram. ³ On ugleda Petra i Ivana upravo kad zakoračiše u Hram te zamoli milostinju. ⁴ Petar ga zajedno s Ivanom prodorno pogleda i reče: "Pogledaj u nas!" ⁵ Dok ih je molećivo motrio očekujući od njih nešto dobiti, ⁶ reče mu Petar: "Srebra i zlata nema u mene, ali što imam - to ti dajem: u ime Isusa Krista Nazarećanina hodaj!" ⁷ I uhvativši ga za desnu ruku, priđiže ga: umah mu omočaše noge i gležnjevi ⁸ pa skoči, uspravi se, stane hodati te uđe s njima u Hram hodajući, poskakujući i hvaleći Boga. ⁹ Sav ga narod vidje kako hoda i hvali Boga. ¹⁰ Razabraše da je to on - onaj koji je na Divnim vratima Hrama prosio milostinju - i ostadoše zapanjeni i izvan sebe zbog onoga što se s njim dogodilo. ¹¹ Kako se pak on držao Petra i Ivana, sav se narod zapanjen strča k njima u trijem zvani Salomonov. ¹² Kada to vidje Petar, obrati se narodu: "Izraelci, što se ovomu čudite? Ili što nas gledate kao da smo svojom snagom ili pobožnošću postigli da ovaj prohoda?" ¹³ Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev, Bog otaca naših, proslavi slugu svoga, Isusa kojega vi predadoste i kojega se odrekoste pred Pilatom kad već bijaše odlučio pustiti ga. ¹⁴ Vi se odrekoste Sveca i Pravednika, a izmoliste da vam se daruje ubojica. ¹⁵ Začetnika života ubiste. Ali Bog ga uskrisi od

mrtvih, čemu smo mi svjedoci.” ¹⁶ “I po vjeri u njegovo ime, to je ime dalo snagu ovomu kojega gledate i poznate: vjera u Njega vratila je ovomu potpuno zdravlje naočigled vas sviju.” ¹⁷ “I sada, braćo, znam da ste ono uradili iz neznanja kao i glavari vaši. ¹⁸ Ali Bog tako ispuni što unaprijed navijesti po ustima svih proroka: da će njegov Pomazanik trpjeti. ¹⁹ Pokajte se dakle i obratite da se izbrišu grijesi vaši ²⁰ pa od Gospodina dođu vremena rashlade te on pošalje vama unaprijed namijenjenog Pomazanika, Isusa.” ²¹ Njega treba da nebo pridrži do vremena uspostave svega što obeća Bog na usta svetih proroka svojih odvijeka.” ²² “Mojsije tako reče: Proroka poput mene od vaše braće podignut će vam Gospodin, Bog vaš. Njega slušajte u svemu što vam god reče. ²³ I svaka duša koja ne posluša toga proroka, neka se iskorijeni iz naroda.” ²⁴ “I svi Proroci koji su - od Samuela dalje - govorili, također su navijestili ove dane.” ²⁵ “Vi ste sinovi proroka i Saveza koji sklopi Bog s ocima vašim govoreći Abrahamu: Potomstvom će se tvojim blagoslivljati sva plemena zemlje. ²⁶ Vama najprije podiže Bog Slugu svoga i posla ga blagoslivljati vas da se svatko obrati od opaćina svojih.”

4

¹ Dok su oni još govorili narodu, priđu im svećenici, hramski zapovjednik i saduceji, ² ozlovoljeni što uče narod i navješćuju - u Isusu - uskrsnuće od mrtvih; ³ pograbe ih i bace u

tamnicu do sutra jer već bijaše večer. ⁴ Ipak mnogi od onih koji su čuli Riječ, povjerovali su te broj vjernika poraste nekako do pet tisuća. ⁵ Sutradan se sastadoše u Jeruzalemu glavari, starješine i pismoznanci - ⁶ i veliki svećenik Ana, i Kajfa, i Ivan, i Aleksandar, i svi od roda velikosvećeničkoga. ⁷ Izvedoše apostole preda se pa ih stadoše ispitivati: "Kojom snagom ili po kojem imenu vi to učiniste?" ⁸ Onda Petar pun Duha Svetoga reče: "Glavari narodni i starješine! ⁹ Zar mi danas odgovaramo zbog dobra djela učinjena bolesnu čovjeku? Po kome je ovaj spašen? ¹⁰ Neka bude znano svima vama i svemu narodu Izraelovu: po imenu Isusa Krista Nazarećanina, kojega ste vi raspeli, a kojega Bog uskrisi od mrtvih! Po njemu ovaj stoji pred vama zdrav! ¹¹ On je onaj kamen koji vi graditelji odbaciste, ali koji postade kamen zaglavni. ¹² I nema ni u kome drugom spasenja. Nema uistinu pod nebom drugoga imena dana ljudima po kojemu se možemo spasiti." ¹³ Kad vidješe neustrašivost Petrovu i Ivanovu, a znajući da su to ljudi nepismeni i neuki, bijahu u čudu; znali su ih, da bijahu s Isusom, ali ¹⁴ videći gdje s njima stoji izliječeni čovjek, nisu mogli ništa protusloviti. ¹⁵ Stoga zapovjediše da izađu iz vijećnice pa stadoše raspravljati: ¹⁶ "Što ćemo s tim ljudima? Ta učinili su očit znak, poznat svim Jeruzalemcima, ne možemo ga nijekati; ¹⁷ ali da se još više ne razglasi u narod, zaprijetimo im da nikomu živom o tom Imenu više ne govore." ¹⁸ Pozvaše ih i zapovjediše im da podnipošto

ne zборе niti naučavaju u ime Isusovo. ¹⁹ Ali im Petar i Ivan odgovoriše: “Sudite je li pred Bogom pravo slušati radije vas nego Boga. ²⁰ Mi doista ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo.” ²¹ Ali oni ne našavši kako da ih kazne, opet im zaprijetu pa ih otpuste poradi naroda jer su svi slavili Boga zbog onoga što se dogodilo. ²² Jer čovjeku na kom se dogodi čudo ozdravljenja bijaše više od četrdeset godina. ²³ Otpušteni, odoše svojim i javiše što im rekoše veliki svećenici i starješine. ²⁴ Kad su oni to čuli, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše: “Gospodine, ti si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima! ²⁵ Ti si na usta oca našega, sluge svoga Davida, po Duhu Svetom rekao: Zašto se bune narodi, zašto puci ludosti snuju? ²⁶ Ustaju kraljevi zemaljski, Knezovi se rotÄe protiv Gospodina i protiv Pomazanika njegova. ²⁷ RotÄe se, uistinu, u ovome gradu na svetog Slugu tvoga Isusa, kog pomaza, rotÄe se Herod i Poncije Pilat zajedno s narodima i pucima izraelskim ²⁸ da učine što tvoja ruka i tvoja volja predodredi da se zbude. ²⁹ I evo sada, Gospodine, promotri prijetnje njihove i daj slugama svojim sa svom smjelošću navješćivati riječ tvoju! ³⁰ Pruži ruku svoju da bude ozdravljenja, znamenja i čudesa po imenu svetoga Sluge tvoga Isusa.” ³¹ I pošto se pomoliše, potreše se mjesto gdje bijahu sabrani, i svi se napuniše Duha Svetoga te stanu navješćivati riječ Božju smjelo. ³² U mnoštva onih što prigriše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša. I nijedan od njih

nije svojim zvao ništa od onoga što je imao, nego im sve bijaše zajedničko. ³³ Apostoli pak velikom silom davahu svjedočanstvo o uskrsnuću Gospodina Isusa i svi uživahu veliku naklonost. ³⁴ Doista, nitko među njima nije oskudijevao jer koji bi god posjedovali zemljišta ili kuće, prodavali bi ih i utržak donosili ³⁵ i stavljali pred noge apostolima. A dijelilo se svakomu koliko je trebao. ³⁶ A Josip, od apostola prozvan Barnaba, što znači Sin utjehe, levit, rodом Cipranin, ³⁷ posjedovaše jednu njivu; proda je pa donese novac i postavi pred noge apostolima.

5

¹ Neki pak čovjek po imenu Ananija, zajedno sa svojom ženom Safirom proda imanje ² pa u dogovoru sa ženom odvoji nešto od utrška, a samo jedan dio donese i postavi pred noge apostolima. ³ Petar mu reče: "Ananija, zašto ti Sotona ispuni srce te si slagao Duhu Svetomu i odvojio od utrška imanja?" ⁴ Da je ostalo neprodano, ne bi li tvoje ostalo; i jednoć prodano, nije li u tvojoj vlasti? Zašto si se na takvo što odlučio? Nisi slagao ljudima, nego Bogu!" ⁵ Kako Ananija ču te riječi, sruši se i izdahnu. I silan strah spopade sve koji su to čuli. ⁶ Nato ustanu mladići, poviju ga, iznesu i pokopaju. ⁷ Nakon otprilike tri sata uđe njegova žena ne znajući što se dogodilo. ⁸ Petar joj reče: "Reci mi, jeste li za toliko dali imanje?" Ona odgovori: "Da, za toliko." ⁹ A Petar će joj: "Što vam bi da se složiste iskušati Duha Gospodnjega? Eto na vratima

nogu onih koji ti pokopaše muža! I tebe će iznijeti!” ¹⁰ Ona se umah sruši do njegovih nogu i izdahnu. Oni mladići uđu, nađu je mrtvu, iznesu je i pokopaju uz muža. ¹¹ I silan strah spopade cijelu Crkvu i sve koji su to čuli. ¹² Po rukama se apostolskim događala mnoga znamenja i čudesa u narodu. Svi su se jednodušno okupljali u Trijemu Salomonovu. ¹³ Nitko se drugi nije usuđivao pridružiti im se, ali ih je narod veličao. ¹⁴ I sve se više povećavalo mnoštvo muževa i žena što vjerovahu Gospodinu ¹⁵ tako da su na trgove iznosili bolesnike i postavljali ih na ležaljka i posteljama ne bi li, kad Petar bude prolazio, bar sjena njegova osjenila kojega od njih. ¹⁶ A slijegalo bi se i mnoštvo iz gradova oko Jeruzalema: donosili bi bolesnike i opsjednute od nečistih duhova, i svi bi ozdravljali. ¹⁷ Onda se podiže veliki svećenik i sve njegove pristaše - sljedba saducejska. ¹⁸ Puni zavisti, pohvataju apostole i strpaju ih u javnu tamnicu. ¹⁹ Ali anđeo Gospodnji noću otvori vrata tamnice, izvede ih i reče: ²⁰ “Pođite i postojano u Hramu navješćujte narodu sve riječi Života ovoga.” ²¹ Poslušni, u praskozorje su ušli u Hram te naučavali. Uto stiže veliki svećenik i njegove pristaše, sazovu Vijeće i sve starješinstvo sinova Izraelovih pa pošalju u zatvor da ih dovedu. ²² Kad stražari stigoše onamo, ne nađoše ih u tamnici pa se vrate i jave: ²³ “Zatvor smo našli sa svom pomnjom zatvoren i čuware na straži pred vratima, ali kad smo otvorili, nikoga unutra ne nađosmo.” ²⁴ Kad su hramski zapovjednik i

veliki svećenici čuli te riječi, u nedoumici su se pitali što bi to moglo biti. ²⁵ Nato netko pristigne i dojavu im: “Eno, ljudi koje baciste u tamnicu, u Hramu stoje i uče narod.” ²⁶ Tada zapovjednik sa stražarima ode te ih dovede - ne na silu jer se bojahu da ih narod ne kamenuje. ²⁷ Dovedoše ih i privedoše pred Vijeće. Veliki ih svećenik zapita: ²⁸ “Nismo li vam strogo zabranili učiti u to Ime? A vi ste eto napunili Jeruzalem svojim naukom i hoćete na nas navući krv toga čovjeka.” ²⁹ Petar i apostoli odvrata: “Treba se većma pokoravati Bogu negoli ljudima! ³⁰ Bog otaca naših uskrisi Isusa kojega vi smakoste objesivši ga na drvo. ³¹ Njega Bog desnicom svojom uzvisi za Začetnika i Spasitelja da obraćenjem podari Izraela i oproštenjem grijeha. ³² I mi smo svjedoci tih događaja i Duh Sveti kojega dade Bog onima što mu se pokoravaju.” ³³ Nato se oni razgnjeviše i htjedoše ih ubiti. ³⁴ Ali ustade u Vijeću neki farizej imenom Gamaliel, zakonoznanac, kojega je poštovao sav narod. On zapovjedi da ljude načas izvedu ³⁵ pa će vijećnicima: “Izraelci, dobro promislite što ćete s tim ljudima. ³⁶ Ta prije nekog vremena podiže se Teuda tvrdeći da je netko, i uza nj prista oko četiri stotine ljudi. Bi smaknut i sve mu se pristaše razbjegoše i netragom ih nesta. ³⁷ Nakon toga se u dane popisa podiže Juda Galilejac i odvuče narod za sobom. I on propade i sve mu se pristaše raspršiše. ³⁸ I sad evo kanite se, velim vam, tih ljudi i otpustite ih. Jer ako je taj naum ili to djelo od ljudi, propast će;

³⁹ ako li je pak od Boga, nećete ga moći uništiti - da se i s Bogom u ratu ne nađete.” Poslušaju ga ⁴⁰ pa dozovu apostole, išibaju ih, zapovjede im da ne govore u ime Isusovo pa ih otpuste. ⁴¹ Oni pak odu ispred Vijeća radosni što bijahu dostojni podnijeti pogrde za Ime. ⁴² I svaki su dan u Hramu i po kućama neprestance učili i navješćivali Krista, Isusa.

6

¹ U one dane, kako se broj učenika množio, Židovi grčkog jezika stadoše mrmljati protiv domaćih Židova što se u svagdanjem služenju zanemaruju njihove udovice. ² Dvanaestorica nato sazvaše mnoštvo učenika i rekoše: “Nije pravo da mi napustimo riječ Božju da bismo služili kod stolova. ³ De pronađite, braćo, između sebe sedam muževa na dobru glasu, punih Duha i mudrosti. Njih ćemo postaviti nad ovom službom, ⁴ a mi ćemo se posvetiti molitvi i posluživanju Riječi.” ⁵ Prijedlog se svidje svemu mnoštvu pa izabraše Stjepana, muža puna vjere i Duha Svetoga, zatim Filipa, Prohora, Nikanora, Timona, Parmenu te antiohijskog pridošlicu Nikolu. ⁶ Njih postave pred apostole, a oni pomolivši se, polože na njih ruke. ⁷ I riječ je Božja rasla, uvelike se množio broj učenika u Jeruzalemu i veliko je mnoštvo svećenika prihvaćalo vjeru. ⁸ Stjepan je pun milosti i snage činio velika čudesa i znamenja u narodu. ⁹ Nato se digoše neki iz takozvane sinagoge Slobodnjaka, Cirenaca, Aleksandrinaca

te onih iz Cilicije i Azije pa počеше raspravljati sa Stjepanom, ¹⁰ ali nisu mogli odoljeti mudrosti i Duhu kojim je govorio. ¹¹ Onda podmetnuše neke ljude koji rekoše: “Čuli smo ga govoriti pogrdne riječi protiv Mojsija i Boga.” ¹² Podjare i narod, starješine i pismoznance pa priđu, zgrabe ga i odvuku u Vijeće. ¹³ Ondje namjestiše lažne svjedoke koji rekoše: “Ovaj čovjek neprestance govori protiv svetog Mjesta i Zakona. ¹⁴ Čuli smo ga doista govoriti: 'Isus Nazarećanin razvalit će ovo Mjesto i izmijeniti običaje koje nam predade Mojsije'.” ¹⁵ A svi koji su sjedili u Vijeću upriješe pogled u Stjepana te opaziše - lice mu kao u anđela.

7

¹ Veliki svećenik upita: “Je li to tako?” ² Stjepan odgovori: “Braćo i oci, čujte! Bog slave ukaza se ocu našem Abrahamu dok bijaše u Mezopotamiji, prije negoli se nastani u Haranu, ³ i reče mu: Iziđi iz zemlje svoje, iz zavičaja svoga, hajde u zemlju koju ću ti pokazati. ⁴ On nato iziđe iz zemlje kaldejske i nastani se u Haranu. Odande ga nakon smrti oca njegova Bog preseli u ovu zemlju u kojoj vi sada boravite. ⁵ U njoj mu ne dade ni stope baštine, nego obeća dati je u posjed njemu i potomstvu njegovu nakon njega, premda još nije imao djeteta. ⁶ Bog isto tako reče da će potomci njegovi biti pridošlice u zemlji tuđoj, da će ih porobljavati i tlačiti četiri stotine godina. ⁷ Ali narod kojemu budu robovali ja ću suditi, reče Bog. A nakon toga

izići će i iskazati mi štovanje na ovome mjestu.
⁸ Dade mu i Savez obrezanja. Tako rodi Izaka i obreza ga osmi dan, Izak Jakova, Jakov dvanaest rodozačetnika.” ⁹ “Rodozačetnici pak, iz zavisti, Josipa predadoše u Egipat. Ali Bog bijaše s njim ¹⁰ te ga izbavljao iz svih nevolja, podari ga naklonošću i mudrošću pred faraonom, kraljem egipatskim koji ga postavi za upravitelja nad Egiptom i nad cijelim dvorom svojim. ¹¹ Onda u cijeloj zemlji egipatskoj i kanaanskoj nasta glad i nevolja velika: oci naši ne mogahu naći hrane. ¹² Kad Jakov doču da u Egiptu ima žita, posla onamo najprije oce naše. ¹³ Drugi se put Josip očitova braći svojoj pa faraon dozna za podrijetlo Josipovo. ¹⁴ Josip tada posla po Jakova, oca svoga, i svu rodbinu, sedamdeset i pet duša. ¹⁵ Jakov tako siđe u Egipat. I umrije on i oci naši. ¹⁶ Preneseni su u Sihem i položeni u grob koji je Abraham za srebro kupio od sinova Hamorovih u Sihemu.” ¹⁷ “Kako se bližilo vrijeme obećanja koje Bog obreče Abrahamu, rastao je u Egiptu narod i množio se ¹⁸ dok ondje ne zavlada drugi kralj koji nije poznao Josipa. ¹⁹ Lukav prema rodu našem, tlačio je on oce naše da bi djecu svoju izlagali da ne ostanu na životu. ²⁰ U taj se čas rodi Mojsije. Bijaše božanski lijep. Tri je mjeseca hranjen u kući očinskoj, ²¹ a onda, kad je bio izložen, prigrli ga kći faraonova i othrani sebi za sina. ²² Tako Mojsije, odgojen u svoj mudrosti egipatskoj, bijaše silan na riječima i djelima.” ²³ “Kad mu bijaše četrdeset godina, ponuka ga srce da pohodi braću svoju, sinove Izraelove. ²⁴ I kad vidje kako

je jednomu nanesena nepravda, suprotstavi se i osveti zlostavljenoga ubivši Egipćanina. ²⁵ Mislio je da će braća njegova shvatiti kako će im Bog po njegovoj ruci pružiti spasenje, ali oni ne shvatiše. ²⁶ Sutradan se pojavi pred onima koji su se tukli te ih stade nagovarati da se izmire: 'Ljudi, braća ste! Zašto zlostavljate jedan drugoga?' ²⁷ Ali ga onaj što je zlostavljao svoga bližnjega odbi riječima: Tko te postavi glavaram i sucem nad nama? ²⁸ Kaniš li ubiti i mene kao što si jučer ubio onog Egipćanina? ²⁹ Na te riječi pobježe Mojsije i skloni se u zemlju midjansku, gdje mu se rodiše dva sina." ³⁰ "Nakon četrdeset godina ukaza mu se Anđeo u pustinji brda Sinaja u rasplamtjeloj vatri jednoga grma. ³¹ Opazivši to, zadiivi se Mojsije viđenju. Dok je prilazio da bolje promotri, eto glasa Gospodnjega: ³² Ja sam Bog Otaca tvojih, Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev. Sav preplašen, Mojsije se ne usudi pogledati. ³³ A Gospodin će mu: Izuj obuću s nogu! Jer mjesto na kojem stojiš, sveto je tlo. ³⁴ Vidio sam, vidio nevolju naroda svoga u Egiptu i uzdisaj mu čuo pa siđoh izbaviti ga. I sad hajde! Šaljem te u Egipat!" ³⁵ "Toga Mojsija - kojega su se odrekli rekavši: Tko te postavi glavaram i sucem? - toga im Bog kao glavara i otkupitelja posla po Anđelu koji mu se ukaza u grmu. ³⁶ On ih izvede učinivši čudesa i znamenja u zemlji egipatskoj, u Crvenome moru i u pustinji kroz četrdeset godina. ³⁷ To je onaj Mojsije koji reče sinovima Izraelovim: Proroka poput mene od vaše braće podići će vam Bog. ³⁸ To

je onaj koji za skupa u pustinji bijaše između Anđela što mu govoraše na brdu Sinaju i otaca naših; onaj koji je primio riječi životne da ih nama preda. ³⁹ Njemu se ne htjedoše pokoriti oci naši, nego ga odbiše i u srcima se svojim vratili u Egipat ⁴⁰ rekavši Aronu: 'Napravi nam bogove koji će ići pred nama! Ta ne znamo što se dogodi s tim Mojsijem koji nas izvede iz zemlje egipatske.' ⁴¹ Tele načiniše u dane one, prinesoše žrtvu tom kumiru i veseljahu se djelima ruku svojih. ⁴² Bog se pak odvrati i prepusti ih da časte vojsku nebesku, kao što piše u Knjizi proročkoj: Prinosiste li mi žrtve i prinose četrdeset godina u pustinji, dome Izraelov? ⁴³ Poprimiste šator Molohov i zvijezdu boga Refana - likove koje napraviste da biste im se klanjali. Odvest ću vas stoga u progonstvo onkraj Babilona!" ⁴⁴ "Oci naši imahu u pustinji Šator svjedočanstva kako odredi Onaj koji reče Mojsiju da se on načini po praliku koji je vidio. ⁴⁵ Taj su Šator preuzeli oci naši i pod Još uom ga unijeli u posjed s kojega Bog pred licem njihovim rastjera narode. Tako bijaše sve do dana Davida, ⁴⁶ koji je našao milost pred Bogom te molio da nađe boravište Bogu Jakovljevu. ⁴⁷ Istom Salomon izgradi mu Dom. ⁴⁸ Ali Svevišnji u rukotvorinama ne prebiva, kao što veli prorok: ⁴⁹ Nebesa su moje prijestolje, a zemlja podnožje nogama. Kakav dom da mi sagrađite, govori Gospodin, i gdje da bude mjesto mog počinka? ⁵⁰ Nije li ruka moja načinila sve to? ⁵¹ Tvrđovrati i neobrezanih srdaca i ušiju, vi se uvijek opirete

Duhu Svetomu: kako oci vaši tako i vi! ⁵² Kojega od proroka nisu progonili oci vaši? I pobiše one koji su unaprijed navijestili dolazak Pravednika čiji ste vi sada izdajice i ubojice, ⁵³ vi koji po anđeoskim uredbama primiste Zakon, ali ga se niste držali.” ⁵⁴ Kad su to čuli, uskipješe u srcima i počеше škripati zubima na njega. ⁵⁵ Ali on, pun Duha Svetoga, uprije pogled u nebo i ugleda slavu Božju i Isusa gdje stoji zdesna Bogu ⁵⁶ pa reče: “Evo vidim nebesa otvorena i Sina Čovječjega gdje stoji zdesna Bogu.” ⁵⁷ Vičući iza glasa, oni zatisnuše uši i navališe jednodušno na njega. ⁵⁸ Izbaciše ga iz grada pa ga kamenovahu. Svjedoci odložiše haljine do nogu mladića koji se zvao Savao. ⁵⁹ I dok su ga kamenovali, Stjepan je zazivao: “Gospodine Isuse, primi duh moj!” ⁶⁰ Onda se baci na koljena i povika iza glasa: “Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh!” Kada to reče, usnu.

8

¹ Savao je pristao da se Stjepan smakne. U onaj dan navali velik progon na Crkvu u Jeruzalemu. Svi se osim apostola raspršiše po krajevima judejskim i samarijskim. ² Bogobojazni su ljudi pokopali Stjepana i održali veliko žalovanje za njim. ³ Savao je pak pustošio Crkvu: ulazio je u kuće, odvlačio muževe i žene i predavao ih u tamnicu. ⁴ Oni dakle što su se raspršili obilazili su navješćujući Riječ. ⁵ Filip tako siđe u grad samarijski i stade im propovijedati Krista. ⁶ Mnoštvo je jednodušno prihvaćalo što je Filip

govorio slušajući ga i gledajući znamenja koja je činio. ⁷ Doista, iz mnogih su opsjednutih izlazili nečisti duhovi vičući iza glasa, a ozdravljali su i mnogi uzeti i hromi. ⁸ Nasta tako velika radost u onome gradu. ⁹ Čovjek se neki, imenom Šimun, u gradu već duže bavio čarobnjaštvom i opčaravao narod tvrdeći da je neki veliki. ¹⁰ Priklanjalo mu se sve, malo i veliko, te govorilo: "Ovaj je Snaga Božja, zvana Velika." ¹¹ A priklanjahu mu se jer ih je duže vremena opčaravao svojim vradžbinama. ¹² Ali kad povjerovaše Filipu koji navješćivaše evanđelje o kraljevstvu Božjemu i o imenu Isusa Krista, krštavahu se - muževi i žene. ¹³ Povjerova i Šimun te se krsti i osta uz Filipa: bio je zanesen promatrajući znamenja i čudesa koja su se događala. ¹⁴ Kad su apostoli u Jeruzalemu čuli da je Samarija prigrlila riječ Božju, poslaše k njima Petra i Ivana. ¹⁵ Oni siđoše i pomoliše se za njih da bi primili Duha Svetoga. ¹⁶ Jer još ni na koga od njih ne bijaše sišao; bijahu samo kršteni u ime Gospodina Isusa. ¹⁷ Tada polagahu ruke na njih i oni primahu Duha Svetoga. ¹⁸ Kad Šimun vidje da se polaganjem ruku apostolskih daje Duh, ponudi apostolima novaca ¹⁹ govoreći: "Dajte i meni tu moć da svatko na koga položim ruke primi Duha Svetoga." ²⁰ Petar mu odvrati: "Novac tvoj zajedno s tobom propao kad si mislio dar Božji novcima steći! ²¹ Nema tebi ovdje dijela ni udjela jer tvoje srce nije pravo pred Bogom! ²² Obrati se od te opakosti svoje i moli Gospodina ne bi li ti se kako oprostila

namisao srca tvoga. ²³ Ta gledam te: žučju si gorak i nepravdom okovan.” ²⁴ Šimun odgovori: “Molite i vi za me Gospodina da me ne snađe ništa od toga što rekoste!” ²⁵ Oni pak pošto posvjedočiše i dorekoše riječ Gospodnju, vratiše se u Jeruzalem navješćujući evanđelje mnogim selima samarijskim. ²⁶ Anđeo se Gospodnji obrati Filipu: “Ustani i pođi na jug putom što iz Jeruzalema silazi u Gazu; on je pust.” ²⁷ On usta i pođe. Odjednom eto nekog Etiopljanina, dvoranina, visokog dostojanstvenika kandake, kraljice etiopske koji bijaše nad svom njezinom riznicom. ²⁸ Vraćao se iz Jeruzalema, kamo je bio pošao pokloniti se; sjedaše na svojim kolima i čitaše proroka Izaiju. ²⁹ Duh reče Filipu: “Pođi i pridruži se tim kolima!” ³⁰ Filip pritrča i ču gdje onaj čita Izaiju proroka pa će mu: “Razumiješ li što čitaš?” ³¹ On odvrati: “Kako bih mogao ako me tko ne uputi?” Onda zamoli Filipa da se uspne i sjedne uza nj. ³² A čitao je ovaj odlomak Pisma: Ko ovcu na klanje odvedoše ga, ko janje nijemo pred onim što ga striže on ne otvara svojih usta. ³³ U poniženju sud mu je uskraćen. Naraštaj njegov tko da opiše? Da, uklonjen je sa zemlje život njegov. ³⁴ Dvoranin se obrati Filipu pa će mu: “Molim te, o kome to prorok govori? O sebi ili o kome drugom?” ³⁵ Filip prozbori te mu, pošavši od toga Pisma, navijesti evanđelje: Isusa. ³⁶ Putujući tako, stigoše do neke vode pa će dvoranin: “Evo vode! Što prijeći da se krstim?” ³⁷ # ³⁸ Zapovjedi da kola stanu pa obojica, Filip i dvoranin, siđoše u vodu te ga Filip krsti. ³⁹ A

kad iziđoše iz vode, Duh Gospodnji ugrabi Filipa te ga dvoraniin više ne vidje. On radosno nastavi svojim putom, ⁴⁰ a Filip se nađe u Azotu. I kako je prolazio, navješćivaše evanđelje svim gradovima dok ne stiže u Cezareju.

9

¹ Savao pak, sveudilj zadahnut prijetnjom i pokoljem prema učenicima Gospodnjim, pođe k velikomu svećeniku, ² zaiska od njega pisma za sinagoge u Damasku, da sve koje nađe od ovoga Puta, muževe i žene, okovane dovede u Jeruzalem. ³ Kad se putujući približi Damasku, iznenada ga obasja svjetlost s neba. ⁴ Sruši se na zemlju i začu glas što mu govoraše: "Savle, Savle, zašto me progoniš?" ⁵ On upita: "Tko si, Gospodine?" A on će: "Ja sam Isus kojega ti progoniš!" ⁶ Nego ustani, uđi u grad i reći će ti se što ti je činiti." ⁷ Njegovi suputnici ostadoše bez riječi: čuli su doduše glas, ali ne vidješe nikoga. ⁸ Savao usta sa zemlje. Otvoreni očiju nije ništa vidio pa ga povedu za ruku i uvedu u Damask. ⁹ Tri dana nije vidio, nije jeo ni pio. ¹⁰ U Damasku bijaše neki učenik imenom Ananija. Njemu u viđenju reče Gospodin: "Ananija!" On se odazva: "Evo me, Gospodine!" ¹¹ A Gospodin će mu: "Ustani, pođi u ulicu zvanu Ravna i u kući Judinoj potraži Taržanina imenom Savla. Eno, moli se; ¹² i u viđenju vidje čovjeka imenom Ananiju gdje ulazi i polaže na nj ruke da bi progledao." ¹³ Ananija odgovori: "Gospodine, od mnogih sam čuo o tom čovjeku kolika je zla

tvojim svetima učinio u Jeruzalemu. ¹⁴ On ima od velikih svećenika i punomoć okovati sve koji prizivlju ime tvoje.” ¹⁵ Gospodin mu odvrati: “Pođi jer on mi je oruđe izabrano da ponese ime moje pred narode i kraljeve i sinove Izraelove. ¹⁶ Ja ću mu uistinu pokazati koliko mu je za ime moje trpjeti.” ¹⁷ Ananija ode, uđe u kuću, položi na nj ruke i reče: “Savle, brate! Gospodin, Isus koji ti se ukaza na putu kojim si išao, posla me da progledaš i napuniš se Duha Svetoga.” ¹⁸ I odmah mu s očiju spade nešto kao ljske te on progleda pa usta, krsti se ¹⁹ i uzevši hrane, okrijepi se. Nekoliko dana provede s učenicima u Damasku. ²⁰ te odmah stade po sinagogama propovijedati Isusa, da je on Sin Božji. ²¹ Koji ga god slušahu, izvan sebe govorahu: “Nije li ovo onaj koji je u Jeruzalemu istrebljivao sve koji Ime ovo prizivlju, pa i ovamo zato došao da ih okovane odvede pred velike svećenike?” ²² Savao pak, sve silniji, zbunjivaše Židove koji prebivahu u Damasku dokazujući: “Ovo je Krist!” ²³ Pošto je minulo podosta vremena, odluče Židovi pogubiti ga, ²⁴ ali Savao dozna za njihov naum. Nadzirahu i vrata danju i noću da bi ga pogubili, ²⁵ ali ga učenici noću uzeše i preko zidina oprezno spustiše u košari. ²⁶ Kad je Savao došao u Jeruzalem, gledao se pridružiti učenicima, ali ga se svi bojahu: nisu vjerovali da je učenik. ²⁷ Tada ga Barnaba uze i povede k apostolima te im pripovjedi kako je Savao na putu vidio Gospodina koji mu je govorio i kako je u Damasku smjelo propovijedao u ime Isusovo. ²⁸ Od tada se

s njima slobodno kretao po Jeruzalemu i smjelo propovijedao u ime Gospodnje. ²⁹ Govorio je i raspravljao sa Židovima grčkog jezika pa i oni snovahu pogubiti ga. ³⁰ Saznala to braća pa ga odvedoše u Cezareju i uputiše u Tarz. ³¹ Crkva je po svoj Judeji, Galileji i Samariji uživala mir, izgrađivala se i napredovala u strahu Gospodnjem te rasla utjehom Svetoga Duha. ³² Jednom Petar, obilazeći posvuda, siđe i k svetima u Lidi. ³³ Ondje nađe nekog čovjeka imenom Eneja, koji je osam godina ležao na postelji: bijaše uzet. ³⁴ Reče mu Petar: "Eneja, ozdravlja te Isus Krist! Ustani i prostri sam sebi!" On umah usta. ³⁵ Vidješe to svi žitelji Lide i Šarona te se obratiše Gospodinu. ³⁶ U Jopi pak bijaše učenica imenom Tabita, što prevedeno znači Košuta. Bijaše ona bogata dobrim djelima i milostinjama što ih je dijelila. ³⁷ Upravo u one dane obolje i umrije. Pošto je operu, izlože je u gornjoj sobi. ³⁸ A kako je Lida blizu Jope, učenici čuše da je Petar ondje i poslaše k njemu dva čovjeka s molbom: "Dođi k nama, ne oklijevaj!" ³⁹ Petar usta i krenu s njima. Čim stiže, odvedoše ga u gornju sobu. Okružiše ga sve udovice te mu plačući pokazivahu haljine i odijela što ih je Košuta izrađivala dok je još bila s njima. ⁴⁰ Petar sve istjera van, kleknu, pomoli se pa se okrenu prema tijelu i reče: "Tabita, ustani!" Ona otvori oči, pogleda Petra i sjede. ⁴¹ On joj pruži ruku i pridiže je. Onda pozove svete i udovice pa im je pokaza živu. ⁴² Dozna se za to po svoj Jopi te mnogi povjerovali su Gospodina. ⁴³ Petar osta

neko vrijeme u Jopi u nekog Šimuna kožara.

10

¹ U Cezareji bijaše neki čovjek imenom Kornelije, satnik takozvane italske čete, ² pobožan i bogobožazan sa svim svojim domom. Dijelio je mnoge milostinje narodu i bez prestanka se molio Bogu. ³ U viđenju negdje oko devete ure dana ugleda on jasno anđela Božjega gdje dolazi k njemu i veli mu: “Kornelije!” ⁴ Zagleda se u nj pa mu prestrašen reče: “Što je, Gospodine?” A on njemu: “Molitve su tvoje i milostinje uzišle kao žrtva podsjetnica pred Boga. ⁵ Zato sada pošalji ljude u Jopu i dozovi Šimuna koji se zove Petar. ⁶ On je gost u nekog Šimuna kožara čija je kuća uz more.” ⁷ Čim ode anđeo koji mu je govorio, pozove on dvojicu slugu i jednoga pobožna, privržena vojnika, ⁸ sve im ispriповjedi i posla ih u Jopu. ⁹ Sutradan, dok su oni putovali i približavali se gradu, oko šeste ure uziđe Petar na krov moliti. ¹⁰ Oglađnje i zaželje se jela. Dok mu pripremahu, pade on u zanos. ¹¹ Gleda on nebo rastvoreno i posudu neku poput velika platna: uleknuta s četiri okrajka, silazi na zemlju. ¹² U njoj bijahu svakovrsni četveronošci, gmazovi zemaljski i ptice nebeske. ¹³ I glas će mu neki: “Ustaj, Petre! Kolji i jedi!” ¹⁴ Petar odvrati: “Nipošto, Gospodine! Ta nikad još ne okusih ništa okaljano i nečisto”. ¹⁵ A glas će mu opet, po drugi put: “Što Bog očisti, ti ne zovi okaljanim!” ¹⁶ To se ponovi do triput, a onda je posuda ponesena na nebo. ¹⁷ Dok

se Petar dvoumio što bi imalo značiti viđenje koje vidje, eto ljudi koje je poslao Kornelije: pošto se raspitaše za Šimunovu kuću, pojave se na vratima, ¹⁸ zovnu te upitaju je li ondje ugošćen neki Šimun, nazvan Petar. ¹⁹ Dok je Petar sveudilj razmišljao o viđenju, reče mu Duh: "Evo, neka te trojica traže. ²⁰ De ustani, siđi i pođi s njima ne skanjujući se jer ja sam ih poslao." ²¹ Petar siđe k ljudima i reče: "Evo me! Ja sam onaj kojega tražite! Zbog čega ste došli?" ²² Oni odgovore: "Satnik Kornelije, muž pravedan i bogobožan, za kojega svjedoči sav narod židovski, primi od svetog anđela napatuk da te dozove u dom svoj i čuje od tebe riječi." ²³ Tada ih Petar pozva unutra i ugosti. Sutradan usta i krenu s njima; pratila ga neka braća iz Jope. ²⁴ Drugi dan stiže u Cezareju. Kornelije ih je čekao saznavši rodbinu i prisne prijatelje. ²⁵ Kad je Petar ulazio, pohrli mu Kornelije u susret, padne mu k nogama i pokloni se. ²⁶ Petar ga pridigne govoreći: "Ustani! I ja sam čovjek." ²⁷ I razgovarajući s njime, uđe i nađe sabrane mnoge ²⁸ te im reče: "Vi znate kako je Židovu zabranjeno družiti se sa strancem ili k njemu ulaziti, ali meni Bog pokaza da nikoga ne zovem okaljanim ili nečistim. ²⁹ Stoga, pozvan, i dođoh bez pogovora. Da čujemo dakle zbog čega me pozvaste!" ³⁰ Kornelije reče: "Prije četiri dana baš u ovo doba, o devetoj uri, molio sam se u kući kad gle: čovjek neki u sjajnoj odjeći stane preda me ³¹ i reče: 'Kornelije, uslišana ti je molitva i milostinje su tvoje spomenute pred

Bogom! ³² Pošalji dakle u Jopu i dozovi Šimuna koji se zove Petar. On je gost u kući Šimuna kožara uz more.' ³³ Odmah sam dakle poslao k tebi, a ti si dobro učinio što si došao. Evo nas dakle sviju pred Bogom da čujemo sve što ti zapovjedi Gospodin!" ³⁴ Petar tada prozbori i reče: "Sad uistinu shvaćam da Bog nije pristran, ³⁵ nego - u svakom je narodu njemu mio onaj koji ga se boji i čini pravdu. ³⁶ Riječ posla sinovima Izraelovim navješćujući im evanđelje: mir po Isusu Kristu; on je Gospodar sviju. ³⁷ Vi znate što se događalo po svoj Judeji, počevši od Galileje, nakon krštenja koje je propovijedao Ivan: ³⁸ kako Isusa iz Nazareta Bog pomaza Duhom Svetim i snagom, njega koji je, jer Bog bijaše s njime, prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše ovladao đavao." ³⁹ "Mi smo svjedoci svega što on učini u zemlji judejskoj i Jeruzalemu. I njega smakoše, objesivši ga na drvo! ⁴⁰ Bog ga uskrisi treći dan i dade mu da se očituje - ⁴¹ ne svemu narodu, nego svjedocima od Boga predodređenima - nama koji smo s njime zajedno jeli i pili pošto uskrsnu od mrtvih." ⁴² "On nam i naloži propovijedati narodu i svjedočiti: Ovo je onaj kojega Bog postavi sucem živih i mrtvih!" ⁴³ "Za nj svjedoče svi proroci: da tko god u nj vjeruje, po imenu njegovu prima oproštenje grijeha." ⁴⁴ Dok je Petar još govorio te riječi, siđe Duh Sveti na sve koji su slušali tu besjedu. ⁴⁵ A vjernici iz obrezanja, koji dođoše zajedno s Petrom, začudiše se što se i na pogane izlio dar Duha

Svetoga. ⁴⁶ Jer čuli su ih govoriti drugim jezicima i veličati Boga. Tada Petar reče: ⁴⁷ “Može li tko uskratiti vodu da se ne krste ovi koji su primili Duha Svetoga kao i mi?” ⁴⁸ I zapovjedi da se krste u ime Isusa Krista. Tada ga zamole da ostane ondje nekoliko dana.

11

¹ Dočuli apostoli i braća po Judeji da i pogani primiše riječ Božju ² pa kad Petar uziđe u Jeruzalem, uzeše mu obrezanici prigovarati: ³ “Ušao si, dobacivahu, k ljudima neobrezanima i jeo s njima!” ⁴ Onda započe Petar te im izloži sve po redu: ⁵ “Molio sam se, reče, u Jopi kadli u zanosu ugledam viđenje: posudu neku poput velika platna, uleknuta s četiri okrajka, gdje silazi s neba i dolazi do mene. ⁶ Zagledah se, promotrih je i vidjeh četvoronošce zemaljske, zvijeri i gmazove te ptice nebeske. ⁷ Začuh i glas koji mi govoraše: 'Ustaj, Petre! Kolji i jedi!' ⁸ Ja odvratih: 'Nipošto, Gospodine! Ta nikad mi još ništa okaljano ili nečisto ne uđe u usta.' ⁹ A glas će s neba po drugi put: 'Što Bog očisti, ti ne zovi nečistim.' ¹⁰ To se ponovi do triput, a onda se sve opet povuče na nebo.” ¹¹ “I odmah se, evo, pred kućom u kojoj bijah pojavise tri čovjeka poslana iz Cezareje k meni. ¹² A Duh mi reče da pođem s njima ništa ne promišljajući. Sa mnom pođoše i ova šestorica braće te uđosmo u kuću tog čovjeka. ¹³ On nam pripovjedi kako je u svojoj kući vidio anđela koji je stao preda nj i rekao: 'Pošalji u Jopu i dozovi

Šimuna nazvanog Petar; ¹⁴ on će ti navijestiti riječi po kojima ćeš se spasiti ti i sav dom tvoj.”
¹⁵ “I kad počeh govoriti, siđe na njih Duh Sveti kao ono na nas u početku. ¹⁶ Sjetih se tada riječi Gospodnje: 'Ivan je, govoraše on, krstio vodom, a vi ćete biti kršteni Duhom Svetim.'
¹⁷ Ako im je dakle Bog dao isti dar kao i nama koji povjerovasmo u Gospodina Isusa Krista, tko sam ja da bih se smio oprijeti Bogu?” ¹⁸ Kad su to čuli, umiriše se te stadoše slaviti Boga govoreći: “Dakle i poganima Bog daje obraćenje na život!” ¹⁹ Oni dakle što ih rasprši nevolja nastala u povodu Stjepana dopriješe do Fenicije, Cipra i Antiohije, nikomu ne propovijedajući Riječi doli samo Židovima. ²⁰ Neki su od njih bili Ciprani i Cirenci. Kad stigoše u Antiohiju, propovijedahu i Grcima navješćujući evanđelje: Gospodina, Isusa. ²¹ Ruka Gospodnja bijaše s njima te velik broj ljudi povjerova i obrati se Gospodinu. ²² Vijest o tome doprije do Crkve u Jeruzalemu pa poslaše Barnabu u Antiohiju. ²³ Kad on stiže i vidje milost Božju, obradova se te potaknu sve da u odlučnosti srca ostanu uz Gospodina. ²⁴ Ta bijaše to muž čestit, pun Duha Svetoga i vjere. Znatno se mnoštvo prikloni Gospodinu. ²⁵ Barnaba se zatim zaputi u Tarz potražiti Savla. ²⁶ Kad ga nađe, odvede ga u Antiohiju. Punu su se godinu dana sastajali u toj Crkvi i poučavali poveće mnoštvo te se u Antiohiji učenici najprije prozvaše kršćanima. ²⁷ U one dane dođoše u Antiohiju neki proroci iz Jeruzalema. ²⁸ Jedan od njih, imenom Agab, usta

i po Duhu pretkaza da će uskoro nastati velika glad po svem svijetu. Ona i nastaje za Klaudija. ²⁹ Stoga će svatko od učenika, odlučivši, koliko smogne poslati da se posluži braći u Judeji. ³⁰ To i učiniše te poslaše starješinama po Barnabi i Savlu.

12

¹ U to vrijeme uze Herod zlostavljati neke od Crkve. ² Mačem pogubi Jakova, brata Ivanova. ³ Kad vidje da je to drago Židovima, uhvati i Petra (bijahu upravo Dani beskvasnih kruhova). ⁴ Uhit ga, baci u tamnicu i dade da ga čuvaju četiri vojničke četverostraže, nakan izvesti ga nakon Pashe pred narod. ⁵ Petra su dakle čuvali u tamnici, a Crkva se svesrdno moljaše Bogu za njega. ⁶ One noći kad ga je Herod kanio privedi, spavao je Petar između dva vojnika, okovan dvojim verigama, a stražari pred vratima čuvahu stražu. ⁷ Kad eto: pojavi se anđeo Gospodnji te svjetlost obasja ćeliju. Anđeo udari Petra u rebra, probudi ga i reče: "Ustaj brzo!" I spadoše mu verige s ruku. ⁸ Anđeo mu reče: "Opaši se i priveži obuću!" On učini tako. Onda će mu anđeo: "Zaogrni se i hajde za mnom!" ⁹ Petar izađe, pođe za njim, a nije znao da je zbilja što se događa po anđelu: činilo mu se da gleda viđenje. ¹⁰ Prošavši prvu stražu, i drugu, dođoše do željeznih vrata koja vode u grad. Ona im se sama otvore te oni izađu, prođu jednu ulicu, a onda anđeo odjednom odstupi od njega. ¹¹ Petar pak, došavši k sebi, reče: "Sad uistinu znam da je Gospodin poslao

anđela svoga i izbavio me iz Herodove ruke i od svega što je očekivao židovski narod.” ¹² Kad je to uočio, zaputi se kući Marije, majke Ivana nazvanog Marko. Ondje se mnogi bijahu sabrali i molili. ¹³ Kad Petar pokuca na dvorišna vrata, dođe prisluhnuti sluškinja imenom Ruža. ¹⁴ Kad prepozna Petrov glas, od radosti i ne otvori vrata, nego utrča i javi da je Petar pred vratima. ¹⁵ Oni joj rekoše: “Mahnitaš!” Ali je ona uporno tvrdila da je tako. Nato će oni: “Bit će njegov anđeo!” ¹⁶ Petar nastavi kucati. Kad napokon otvoriše i ugledaše ga, ostadoše izvan sebe. ¹⁷ On im rukom mahnu neka šute pa im pripovjedi kako ga Gospodin izvede iz tamnice te dometnu: “Javite to Jakovu i braći!” Onda izađe i ode u drugo mjesto. ¹⁸ Kad se razdani, nasta među vojnicima uzbuna nemalena što li se s Petrom dogodilo. ¹⁹ Herod ga stade tražiti, a kad ga ne nađe, sasluša stražare i naredi da se smaknu. Onda siđe iz Judeje u Cezareju i ondje osta. ²⁰ A bio je u žestoku sukobu s Tircima i Sidoncima. Oni zajednički dođoše k njemu i pošto pridobiše kraljevskoga komornika Blasta, zaiskaše mir, jer je njihova zemlja dobivala živež od kraljeve. ²¹ U određeni dan sjede Herod odjeven u kraljevsko ruho na prijestol i stade im govoriti. ²² Narod izvikivaše: “Božji glas, a ne ljudski!” ²³ Umah ga, zbog toga što ne dade slavu Bogu, udari anđeo Gospodnji te on rascrvotočen izdahnu. ²⁴ Riječ je pak Božja rasla i širila se. ²⁵ Barnaba i Savao, pošto obaviše služenje u Jeruzalemu, vratiše se uzevši sa sobom Ivana zvanog Marko.

13

¹ U antiohijskoj je Crkvi bilo proroka i učitelja: Barnaba, Šimun zvani Niger, Lucije Cirenac, Manahen, suothranjenik Heroda četverovlasnika, i Savao. ² Dok su jednom obavljali službu Božju i postili, reče Duh Sveti: "De mi odlučite Barnabu i Savla za djelo na koje sam ih pozvao." ³ Onda su postili, molili, položili na njih ruke i otpustili ih. ⁴ Poslani od Svetoga Duha siđu u Seleuciju, a odande odjedre na Cipar. ⁵ Kad se nađoše u Salamini, navješćivahu riječ Božju u židovskim sinagogama. Imali su i Ivana za poslužitelja. ⁶ Pošto pak prođoše sav otok do Pafa, nađoše nekog vračara, nazoviproroka, Židova, imenom Barjesu. ⁷ On bijaše uz namjesnika Sergija Pavla, čovjeka razborita. Sergije dozva Barnabu i Savla te zaiska čuti riječ Božju, ⁸ ali im se usprotivi Elim, Vračar - tako mu se ime prevodi - nastojeći odvratiti namjesnika od vjere. ⁹ Savao pak, zvan i Pavao, pun Duha Svetoga, ošinu ga pogledom ¹⁰ i reče: "Pun svake lukavosti i prevrtljivosti, sine đavolski, neprijatelju svake pravednosti, zar nikako da prestaneš iskrivljavati ravne putove Gospodnje? ¹¹ Evo stoga sada ruke Gospodnje na tebi: oslijepljet ćeš i neko vrijeme nećeš gledati sunca!" Odmah pade na nj mrak i tama te on glavinjajući stade tražiti ruke vodilje. ¹² Videći što se dogodilo, povjerova tada namjesnik, zanesen naukom Gospodnjim. ¹³ Pošto se Pavao i oni oko njega otisnuše od Pafa, stigoše u Pergu pamfilijsku. Ivan ih napusti te se vrati u Jeruzalem. ¹⁴ Oni pak krenuše iz

Perge i stigoše u Antiohiju pizidijsku. U dan subotni ušli su u sinagogu i sjeli. ¹⁵ Nakon čitanja Zakona i Proroka pošalju nadstojnici sinagoge k njima: “Braćo, rekoše, ima li u vas koja riječ utjehe za narod, govorite!” ¹⁶ Nato usta Pavao, dadne rukom znak i reče: “Izraelci i vi koji se Boga bojite, čujte! ¹⁷ Bog naroda ovoga, Izraela, izabra oce naše i uzdiže narod za boravka u zemlji egipatskoj te ga ispruženom rukom izvede iz nje. ¹⁸ Oko četrdeset ga je godina na rukama nosio u pustinji ¹⁹ pa pošto zatre sedam naroda u zemlji kanaanskoj, ubaštini ga u zemlji njihovoj ²⁰ za kakve četiri stotine i pedeset godina. Nakon toga dade im suce - do Samuela proroka. ²¹ Onda zaistaše kralja pa im Bog za četrdeset godina dade Šaula, sina Kiševa, iz plemena Benjaminova. ²² Pošto svrgnu njega, podiže im za kralja Davida za kojega posvjedoči: Nađoh Davida, sina Jišajeva, čovjeka po svom srcu, koji će ispuniti sve moje želje. ²³ Iz njegova potomstva izvede Bog po svom obećanju Izraelu Spasitelja, Isusa. ²⁴ Pred njegovim je dolaskom Ivan propovijedao krštenje obraćenja svemu narodu izraelskomu. ²⁵ A kad je Ivan dovršavao svoju trku, govorio je: 'Nisam ja onaj za koga me vi držite. Nego za mnom evo dolazi onaj komu ja nisam dostojan odriješiti obuće na nogama.’” ²⁶ “Braćo, sinovi roda Abrahamova, vi i oni koji se među vama Boga boje, nama je upravljena ova Riječ spasenja. ²⁷ Doista, žitelji Jeruzalema i glavari njihovi ne upознаše njega ni riječi proročkih što se čitaju svake subote pa

ih, osudivši ga, ispuniše. ²⁸ Premda ne nađoše nikakva razloga smrti, zatražiše od Pilata da ga smakne. ²⁹ Pošto pak izvršiše sve što je o njemu napisano, skinuše ga s drveta i položiše u grob. ³⁰ Ali Bog ga uskrisi od mrtvih. ³¹ On se mnogo dana ukazivao onima koji s njim bijahu uzašli iz Galileje u Jeruzalem. Oni su sada njegovi svjedoci pred narodom.” ³² “I mi vam navješćujemo evanđelje: obećanje dano ocima ³³ Bog je ispunio djeci, nama, uskrisivši Isusa, kao što je i pisano u Psalmu drugom: Ti si Sin moj, danas te rodih. ³⁴ Da ga pak uskrisi od mrtvih te se on više nikad neće vratiti u trulež, rekao je ovime: Dat ću vama svetinje Davidove, pouzdane. ³⁵ Zato i na drugome mjestu kaže: Nećeš dati da Svetac tvoj ugleda truleži. ³⁶ David doista, pošto u svom naraštaju posluži volji Božjoj, preminu, pridruži se ocima svojim i vidje trulež, ³⁷ a Onaj koga Bog uskrisi ne vidje truleži. ³⁸ / ³⁹ Neka vam dakle braćo, znano bude: po Ovome vam se navješćuje oproštenje grijeha! Po Ovome se tko god vjeruje, opravdava od svega od čega se po Mojsijevu zakonu niste mogli opravdati! ⁴⁰ Pazite da se ne zbude što je rečeno u Prorocima: ⁴¹ Obazrite se, preziratelji, snebijte se i nestanite! Jer djelo činim u dane vaše, djelo u koje ne biste vjerovali da vam ga tko ispriča.” ⁴² Na izlasku su ih molili da im iduće subote o tome govore. ⁴³ A pošto se skup raspustio, mnogi Židovi i bogobožne pridošlice pođoše za Pavlom i Barnabom koji su ih nagovarali ustrajati u milosti Božjoj. ⁴⁴ Iduće se subote

gotovo sav grad zgrnu čuti riječ Gospodnju. ⁴⁵ Kad su Židovi ugledali mnoštvo, puni zavisti psujući suprotstavljali su se onomu što je Pavao govorio. ⁴⁶ Na to im Pavao i Barnaba smjelo rekoše: “Trebalo je da se najprije vama navijesti riječ Božja. Ali kad je odbacujete i sami sebe ne smatrate dostojnima života vječnoga, obraćamo se evo poganima. ⁴⁷ Jer ovako nam je zapovjedio Gospodin: Postavih te za svjetlost poganima, da budeš na spasenje do nakraj zemlje. ⁴⁸ Pogani koji su slušali radovali su se i slavili riječ Gospodnju te povjeroše oni koji bijahu određeni za život vječni. ⁴⁹ Riječ se pak Gospodnja pronese po svoj onoj pokrajini. ⁵⁰ Ali Židovi potakoše ugledne bogobožne žene i prvake gradske te zametnuše progon protiv Pavla i Barnabe pa ih izbaciše iz svoga kraja. ⁵¹ Oni pak stresu prašinu s nogu protiv njih pa odu u Ikonij. ⁵² A učenici su se ispunjali radošću i Duhom Svetim.

14

¹ U Ikoniju isto tako uđoše u židovsku sinagogu i govorahu tako da povjerova veliko mnoštvo Židova i Grka. ² Ali nepokorni Židovi razdražiše i podjariše pogane protiv braće. ³ Oni se ipak zadržase duže vremena, smjeli u Gospodinu koji je svjedočio za Riječ milosti svoje, davao da se po njihovim rukama događaju znamenja i čudesa. ⁴ Mnoštvo se gradsko podvoji: jedni bijahu za Židove, drugi za apostole. ⁵ Pogani i Židovi sa svojim glavarima navališe da zlostave

i kamenuju apostole. ⁶ Kada to opaziše, prebegoše oni u likaonske gradove Listru i Derbu i okolicu. ⁷ Ondje su navješćivali evanđelje. ⁸ U Listri je sjedio neki čovjek uzetih nogu, hrom od majčine utrobe; nikada nije hodao. ⁹ Čuo je Pavla gdje govori. ¹⁰ Pavao ga pronikne pogledom, vidje da ima vjeru u spasenje pa mu iza glasa reče: "Uspravi se na noge!" On skoči i prohoda. ¹¹ Kad mnoštvo ugleda što učini Pavao, povika likaonski: "Bogovi u ljudskom obličju sidoše k nama!" ¹² I nazvaše Barnabu Zeusom, a Pavla Hermesom jer je Pavao vodio riječ. ¹³ A svećenik Zeusa Predgradskoga dovede pred vrata bikove i vijence te u zajednici s narodom htjede žrtvovati. ¹⁴ Kada su to dočuli apostoli Barnaba i Pavao, razdriješe haljine i uletješe u narod vičući: ¹⁵ "Ljudi, što to radite? I mi smo smrtnici, baš kao i vi! Navješćujemo vam da se od tih ispraznosti obratite k Bogu živomu koji stvori nebo i zemlju, more i sve što je u njima. ¹⁶ On je u prošlim naraštajima pustio da svi pogani pođu svojim putovima. ¹⁷ Ipak ne ostavi sebe neposvjedočena: dobročinstva iskazuje, s neba vam kišu daje i vremena plodonosna, napunja hranom i radošću srca vaša." ¹⁸ I tako govoreći, jedva sklonuše mnoštvo da im ne žrtvuje. ¹⁹ Uto iz Antiohije i Ikonija nadođu neki Židovi, pridobiju svjetinu te kamenuju Pavla i odvuku ga izvan grada misleći da je mrtav. ²⁰ Kad ga pak okružiše učenici, usta on i uđe u grad. Sutradan ode s Barnabom u Derbu. ²¹ Pošto navijestiše evanđelje tomu gradu i

mnoge učiniše učenicima, vratiše se u Listru, u Ikonij i u Antiohiju. ²² Učvršćivali su duše učenika bodreći ih da ustraju u vjeri jer da nam je kroz mnoge nevolje ući u kraljevstvo Božje. ²³ Postavljali su im po crkvama starješine te ih, nakon molitve i posta, povjeravahu Gospodinu u kojega su povjerovali. ²⁴ Pošto su prešli Pizidiju, stigoše u Pamfiliju. ²⁵ U Pergu navijestiše Riječ pa siđu u Ataliju. ²⁶ Odande pak odjedriše u Antiohiju, odakle ono bijahu povjereni milosti Božjoj za djelo koje izvršiše. ²⁷ Kada stigoše, sabraše Crkvu i pripovjediše što sve učini Bog po njima: da i poganima otvori vrata vjere. ²⁸ I proveli su nemalo vremena s učenicima.

15

¹ Uto neki siđoše iz Judeje i počеше učiti braću: “Ako se ne obrežete po običaju Mojsijevu, ne možete se spasiti.” ² Kad između njih te Pavla i Barnabe nastala prepirka i raspra nemalena, odrediše da Pavao i Barnaba i još neki drugi između njih uzađu u Jeruzalem k apostolima i starješinama poradi tog pitanja. ³ Oni su dakle, ispraćeni od Crkve, prolazili kroz Feniciju i Samariju pripovijedajući o obraćenju pogana i donoseći svoj braći veliku radost. ⁴ Kada pak stigoše u Jeruzalem, primi ih Crkva, apostoli i starješine. Ispropovjediše što sve Bog učini po njima. ⁵ Onda ustanu neki od onih što iz farizejske sljedbe bijahu prigrlili vjeru pa reknu: “Treba ih obrezati i zapovjediti im da opslužuju Zakon Mojsijev.” ⁶ Nato se apostoli

i starješine sastanu da to razmotre. ⁷ Nakon duge raspre ustade Petar i reče im: “Braćo, vi znate kako me Bog od najprvih dana između vas izabra da iz mojih usta pogani čuju riječ evanđelja i uzvjeruju. ⁸ I Bog, Poznavatelj srdaca, posvjedoči za njih: dade im Duha Svetoga kao i nama. ⁹ Nikakve razlike nije pravio između nas i njih: vjerom očisti njihova srca. ¹⁰ Što dakle sada iskušavate Boga stavljajući učenicima na vrat jaram kojeg ni oci naši ni mi nismo mogli nositi? ¹¹ Vjerujemo, naprotiv: po milosti smo Gospodina Isusa spašeni, baš kao i oni.” ¹² Nato sve mnoštvo umuknu. Slušali su Barnabu i Pavla koji pripovjedahu kolika je znamenja i čudesa Bog po njima učinio među poganima. ¹³ Kad oni ušutješe, progovori Jakov: “Poslušajte me, braćo! ¹⁴ Šimun je izložio kako se Bog već na početku pobrinu između pogana uzeti narod imenu svojemu. ¹⁵ S time su u skladu riječi Proroka. Ovako je doista pisano: ¹⁶ Nakon toga vratit ću se i opet podići pali šator Davidov, iz ruševina ga podići, opet ga sažidati ¹⁷ da preostali ljudi potraže Gospodina i svi pogani na koje je zazvano ime moje, govori Gospodin, koji to ¹⁸ obznanjuje odvijeka. ¹⁹ Zato smatram da ne valja dodijavati onima koji se s poganstva obraćaju k Bogu, ²⁰ nego im poručiti da se uzdržavaju od mesa okaljano idolima, od bludništva, od udavljenoga i od krvi. ²¹ Ta Mojsije od pradavnih naraštaja ima po gradovima propovjednike koji ga u sinagogama svake subote čitaju.” ²² Tad apostoli i starješine

zajedno sa svom Crkvom zakluče izabrati neke muževe između sebe i poslati ih u Antiohiju s Pavlom i Barnabom. Bijahu to Juda zvani Barsaba, i Sila, muževi vodeći među braćom. ²³ Po njima pošalju ovo pismo: "Apostoli i starješine, braća, braći iz poganstva po Antiohiji, Siriji i Ciliciji - pozdrav!" ²⁴ "Budući da smo čuli kako vas neki od naših, ali bez našega naloga, neakvim izjavama smetoše i duše vam uznemiriše, ²⁵ zaključismo jednodušno izabrati neke muževe i poslati ih k vama zajedno s našim ljubljenim Barnabom i Pavlom, ²⁶ ljudima koji su svoje živote izložili za ime Gospodina našega Isusa Krista. ²⁷ Šaljemo vam dakle Judu i Silu. Oni će vam i usmeno priopćiti to isto. ²⁸ Zaključismo Duh Sveti i mi ne nametati vam nikakva tereta osim onoga što je potrebno: ²⁹ uzdržavati se od mesa žrtvovana idolima, od krvi, od udavljenoga i od bludništva. Budete li se toga držali, dobro ćete učiniti. Živjeli!" ³⁰ Oni su se dakle oprostili i sišli u Antiohiju; sabrali su mnoštvo i predali pismo. ³¹ Kad ga pročitaše, svi se obradovaše zbog ohrabrenja. ³² Juda i Sila, i sami proroci, mnogim riječima ohrabriše i utvrdiše braću. ³³ Neko se vrijeme zadrže pa se onda s mirom od braće vrate onima koji ih poslaše. ³⁴ # ³⁵ A Pavao i Barnaba ostadoše u Antiohiji naučavajući i navješćujući zajedno s mnogima drugima riječ Gospodnju. ³⁶ Nakon nekog vremena reče Pavao Barnabi: "Vratimo se i pohodimo braću po svim gradovima u kojima smo navješćivali riječ Gospodnju, da vidimo kako su!" ³⁷ Barnaba je

htio povesti i Ivana zvanog Marko. ³⁸ Pavao pak nije smatrao uputnim sa sobom voditi onoga koji se u Pamfiliji odvojio od njih te nije s njima pošao na djelo. ³⁹ Spopade ih takva ogorčenost da se razidoše: Barnaba povede Marka i otplovi na Cipar, ⁴⁰ a Pavao sebi izabra Silu pa od braće povjeren milosti Gospodnjoj ⁴¹ proputova Siriju i Ciliciju, utvrđujući Crkve.

16

¹ Stiže tako u Derbu i Listru. Ondje, gle, bijaše učenik neki imenom Timotej, sin neke pokrštene Židovke i oca Grka. ² Uživao je dobar glas među braćom u Listri i Ikoniju. ³ Pavao htjede da on pođe s njime pa ga uze i obreza zbog Židova koji bijahu u onim mjestima. Jer svi su znali da mu je otac Grk. ⁴ I kako su prolazili gradovima, predavali su im za opsluživanje odredbe koje su apostoli i starješine utvrdili u Jeruzalemu. ⁵ Tako se Crkve učvršćivahu u vjeri i broj im se danomice povećavao. ⁶ Prodoše Frigiju i galacijski kraj jer ih je Duh Sveti spriječio propovijedati riječ u Aziji. ⁷ Kad su došli do Mizije, htjedohu u Bitiniju, ali im ne dopusti Duh Isusov. ⁸ Onda prodoše Miziju i sidoše u Troadu. ⁹ Noću je Pavao imao viđenje: Makedonac neki stajaše i zaklinjaše ga: "Prijeđi u Makedoniju i pomози nam!" ¹⁰ Nakon viđenja nastojasmo odmah otputovati u Makedoniju, uvjereni da nas Bog zove navješćivati im evanđelje. ¹¹ Otplovismo iz Troade i zaputismo se ravno u Samotragu pa sutradan u Neapol, ¹² a odande u naseobinu

Filipe - grad prvog dijela Makedonije. U tom se gradu zadržasmo nekoliko dana. ¹³ U dan subotni iziđosmo izvan gradskih vrata k rijeci, gdje smo mislili da će biti bogomolja. Sjedosmo i stadosmo govoriti okupljenim ženama. ¹⁴ Slušala je tako i neka bogobožna žena imenom Lidija, prodavačica grimiza iz grada Tijatire. Gospodin joj otvori srce, te ona prihvati što je Pavao govorio. ¹⁵ Pošto se pak krsti ona i njezin dom, zamoli: "Ako smatrate da sam vjerna Gospodinu, uđite u moj dom i ostanite u njemu." I prisili nas. ¹⁶ Jednom nas na putu u bogomolju sretne neka ropkinja koja je imala duha vračarskoga i gatajući donosila veliku dobit svojim gospodarima. ¹⁷ Pošla je za Pavlom i za nama te vikala: "Ovi su ljudi sluge Boga Svevišnjega; navješćuju vam put spasenja." ¹⁸ To je činila mnogo dana. Pavlu to napokon dodija pa se okrenu i reče duhu: "Zapovijedam ti u ime Isusa Krista: iziđi iz nje!" I iziđe toga časa. ¹⁹ Kad njezini gospodari vidješe da im nesta nade u dobit, pograbiše Pavla i Silu te ih odvukoše na trg pred glavare. ²⁰ Privedoše ih pretorima i rekoše: "Ovi ljudi uznemiruju naš grad. Židovi su ²¹ te šire običaje kojih mi Rimljani ne smijemo ni prihvatiti ni držati." ²² Nato svjetina nahrupi na njih, a pretori trgoše s njih odijelo i zapovjediše da se išibaju. ²³ Pošto ih izudaraše, bace ih u tamnicu i zapovjede tamničaru da ih pomno čuva. ²⁴ Primivši takvu zapovijed, uze ih on i baci u nutarnju tamnicu, a noge im stavi u klade. ²⁵ Oko ponoći su Pavao

i Sila molili pjevajući hvalu Bogu, a uznici ih slušali. ²⁶ Odjednom nastaje potres velik te se poljuljaše temelji zatvora, umah se otvoriše sva vrata, i svima spadoše okovi. ²⁷ Tamničar se prenu oda sna pa kad ugleda tamnička vrata otvorena, trgnu mač i samo što se ne ubi misleći da su uznici pobjegli. ²⁸ Ali Pavao povika iza glasa: "Ne čini sebi nikakva zla! Svi smo ovdje!" ²⁹ Onaj nato zaista traži svjetlo, uleti i držeći baci se pred Pavla i Silu; ³⁰ izvede ih i upita: "Gospodo, što mi je činiti da se spasim?" ³¹ Oni će mu: "Vjeruj u Gospodina Isusa i spasit ćeš se - ti i dom tvoj!" ³² Onda navijestiše riječ Gospodnju njemu i svima u domu njegovu. ³³ Te iste noćne ure uze ih, opra im rane pa se odmah krsti - on i svi njegovi. ³⁴ Onda ih uvede u dom, prostre stol te se zajedno sa svim domom obradova što je povjerovao Bogu. ³⁵ Kad se razdani, poslaše pretori liktore s porukom: "Pusti te ljude!" ³⁶ Tamničar to priopći Pavlu: "Pretori, reče, poručiš da vas pustim. Izidite dakle sad i pođite u miru!" ³⁷ Nato im Pavao odvrati: "Javno su nas neosuđene išibali, nas rimske građane, i bacili u tamnicu. A sada da nas potajno izbace? Nipošto, nego neka oni sami dođu i izvedu nas!" ³⁸ Liktori to jave pretorima. Oni su se uplašili kada doznaše da su Rimljani. ³⁹ Zato dođu da ih nagovore pa ih izvedu i zamole da odu iz grada. ⁴⁰ Izišavši iz tamnice, oni pođu k Lidiji, pogledaju i obodre braću pa odu.

17

¹ Prošavši kroz Amfipol i Apoloniju, stigoše u Solun, gdje bijaše židovska sinagoga. ² Po običaju uđe Pavao onamo. Tri je subote s njima raspravljao na temelju Pisama. ³ Tumačio je i izlagao: “Trebalo je da Krist trpi i uskrsne od mrtvih. Taj Krist jest Isus koga vam ja navješćujem.” ⁴ Neki se od njih uvjeriše pa se pridružiše Pavlu i Sili; tako i veliko mnoštvo bogobojažnih Grka i nemalo uglednih žena. ⁵ Židove nato spopade zavist pa pridobiše neke opake uličnjake, potakoše ih i pobuniše grad te nahrupiše u kuću Jasonovu tražeći da se Pavao i Sila izvedu pred narod. ⁶ Kako ih ne nađoše, odvukoše Jasona i neke od braće pred gradske glavare vičući: “Evo i ovdje onih koji pobuniše sav svijet. ⁷ Jason ih je ugostio. Svi oni rade protiv carskih odredaba: tvrde da postoji drugi kralj - Isus.” ⁸ Time uzbuniše svjetinu i glavare koji su to čuli ⁹ te oni od Jasona i ostalih uzeše jamčevinu pa ih pustiše. ¹⁰ Braća su pak brže-bolje noću odaslala Pavla i Silu u Bereju. Kad su stigli, odoše u židovsku sinagogu. ¹¹ Ovi su Židovi bili plemenitiji od solunskih: primili su Riječ sa svom spremnošću i danomice istraživali Pisma, da li je to tako. ¹² Mnogi od njih stoga povjerovali su, a tako i nemalo uglednih grčkih žena i muževa. ¹³ Ali kad su solunski Židovi doznali da Pavao i u Bereji navješćuje riječ Božju, odoše te i ondje podjariše i uzbuniše svjetinu. ¹⁴ Braća tada brže-bolje uputiše Pavla k moru. Sila pak i Timotej ostadoše ondje. ¹⁵ Pratioci

dovedoše Pavla do Atene pa se vratiše noseći Sili i Timoteju zapovijed da što prije dođu k njemu.

¹⁶ Dok ih je u Ateni iščekivao, ogorči se Pavao u duši promatrajući kako je grad pokumiren.

¹⁷ Međutim raspravljao je u sinagogi sa Židovima i bogobojažnima, a na trgu svaki dan s onima koji bi se ondje zatekli. ¹⁸ Dobacivahu mu i neki od epikurejskih i stoičkih filozofa. Jedni su govorili: “Što bi htjela reći ta čavka?” Drugi pak: “Navješćuje, čini se, neke tuđe bogove.”

Jer navješćivao je Isusa i uskrsnuće. ¹⁹ Onda su ga uzeli i odveli na Areopag i upitali: “Bismo li mogli znati kakav to nov nauk naučavaš? ²⁰ Čudnovatim nam nekim tvrdnjama uši puniš. Željeli bismo stoga znati što bi to imalo biti.”

²¹ Nijedan Atenjanin ni doseljeni stranac ni na što drugo ne trati vrijeme nego na pripovijedanje i slušanje novosti. ²² Tada Pavao stade posred Areopaga i reče: “Atenjani! U svemu ste, vidim, nekako veoma bogoljubni. ²³ Doista, prolazeći i promatrajući vaše svetinje nađoh i žrtvenik s natpisom: Nepoznatom Bogu. Što dakle ne poznajete, a štujete, to vam ja navješćujem.”

²⁴ “Bog koji stvori svijet i sve na njemu, on, neba i zemlje Gospodar, ne prebiva u rukotvorenim hramovima; ²⁵ i ne poslužuju ga ljudske ruke, kao da bi što trebao, on koji svima daje život, dah i - sve. ²⁶ Od jednoga sazda cijeli ljudski rod da prebiva po svem licu zemlje; ustanovi određena vremena i međe prebivanja njihova ²⁷ da traže Boga, ne bi li ga kako napipali i našli. Ta nije daleko ni od koga od nas. ²⁸ U njemu doista

živimo, mičemo se i jesmo, kao što i neki od vaših pjesnika rekoše: “Njegov smo čak i rod!”²⁹ “Ako smo dakle rod Božji, ne smijemo smatrati da je božanstvo slično zlatu, srebru ili kamenu, liku isklesanu umijećem i maštom ljudskom.”³⁰ “I ne obazirući se na vremena neznanja, nutka sada Bog ljude da se svi i posvuda obrate³¹ jer ustanovi Dan u koji će suditi svijetu po pravdi, po Čovjeku kojega odredi, pred svima ovjerovi uskrisivši ga od mrtvih.”³² Kad čuše “uskrsnuće od mrtvih”, jedni se stadoše rugati, a drugi rekoše: “Još ćemo te o tom slušati!”³³ Tako se Pavao povuče od njih.³⁴ Neki ipak prionuše uza nj i povjerovaše; među njima i Dionizije Areopagit, neka žena imenom Damara i drugi s njima.

18

¹ Nakon toga napusti Pavao Atenu i ode u Korint. ² Ondje nađe nekog Židova imenom Akvilu, rodom iz Ponta, koji netom bijaše došao iz Italije sa svojom ženom Priscilom jer je Klaudije naredio da svi Židovi napuste Rim. Pohodio ih je ³ i, kako bijahu istog zanimanja, ostao kod njih i radio. Po zanimanju bijahu šatorari. ⁴ Svake je pak subote raspravljao u sinagogi i uvjeravao Židove i Grke. ⁵ Kad iz Makedonije pristigoše Sila i Timotej, Pavao se potpuno posveti Riječi svjedočeći Židovima da Isus jest Krist. ⁶ Kako se pak oni stadoše protiviti i huliti, otrese on haljine i reče im: “Krv vaša na glave vaše! Ja sam nedužan. Od sada

idem k poganima.” ⁷ I ode odande te prijeđe u kuću nekoga bogobožna čovjeka, imenom Ticija Justa, čija kuća bijaše tik do sinagoge. ⁸ A nadstojnik sinagoge Krisp povjerova Gospodinu zajedno sa svim svojim domom. I mnogi od Korinćana koji su to slušali povjerovali i pokrstiše se. ⁹ Jedne noći reče Gospodin Pavlu u viđenju: “Ne boj se, nego govori i ne daj se ušutkati! ¹⁰ Ta ja sam s tobom i nitko se neće usuditi da ti naudi. Jer mnogo je naroda mojega u ovome gradu.” ¹¹ Tako se zadrža godinu i šest mjeseci naučavajući među njima riječ Božju. ¹² Ali dok je Galion bio prokonzul Ahaje, navališe Židovi jednodušno na Pavla, dovukoše ga u sudnicu ¹³ i rekoše: “Ovaj potiče ljude da protiv zakona štiju Boga.” ¹⁴ Pavao samo što nije zaustio kadli Galion reče Židovima: “Da je posrijedi zločin kakav ili nedjelo opako, saslušao bih vas, Židovi, kako je pravo; ¹⁵ je li pak raspra o riječi i imenima i o nekom vašem zakonu, providajte sami; u tome ja ne želim biti sudac.” ¹⁶ I otpremi ih iz sudnice. ¹⁷ A oni svi pograbiše nadstojnika sinagoge Sostena i stadoše ga šibati pred sudnicom. Galion nije za to ništa mario. ¹⁸ Pavao osta još podosta vremena, a onda se oprosti s braćom pa pošto se u Kenhreji ošiša jer imaše zavjet, zaplovi prema Siriji, a s njime i Priscila i Akvila. ¹⁹ Stigoše u Efez. Tu ih ostavi, a on uđe u sinagogu i stade raspravljati sa Židovima. ²⁰ Oni ga zamole da ostanu duže vremena, ali on ne pristade, ²¹ nego se oprosti: “Još ću se, reče, vratiti k vama, bude li Božja

volja.” I otplovi iz Efeza. ²² Kad stiže u Cezareju, uziđe pozdraviti Crkvu pa onda siđe u Antiohiju. ²³ Neko se vrijeme zadrža pa onda ode i zareda galacijskim područjem i Frigijom utvrđujući sve učenike. ²⁴ Uto neki Židov imenom Apolon, rodом Aleksandrijac, čovjek rječit i upućen u Pisma, stiže u Efez. ²⁵ On bijaše upućen u Put Gospodnji pa je vatrene duše govorio i naučavao pomno o Isusu, premda je znao samo za Ivanovo krštenje. ²⁶ Poče on tako smjelo govoriti u sinagogi. Čuše ga Priscila i Akvila, uzeše ga k sebi i pomnije mu izložiše Put Božji. ²⁷ A kad je nakanio otići u Ahaju, ohrabriše ga braća i napisаше učenicima da ga prime. Kad je stigao onamo, uvelike je koristio vjernicima po milosti ²⁸ jer je snažno pobijao Židove javno pokazujući iz Pisama da Isus jest Krist.

19

¹ Dok je Apolon bio u Korintu, Pavao, pošto prođe gornje krajeve, dođe u Efez, nađe neke učenike ² pa ih upita: “Jeste li primili Duha Svetoga kad ste povjerovali?” Oni će mu: “Ta ni čuli nismo da ima Duh Sveti.” ³ Nato će on: “Kako ste onda kršteni?” “Krštenjem Ivanovim”, odvrate oni. ⁴ Nato će Pavao: “Ivan je krstio krštenjem obraćenja govoreći narodu da vjeruje u Onoga koji za njim dolazi, to jest u Isusa.” ⁵ Čuvši to, krste se u ime Gospodina Isusa, ⁶ pa kad Pavao položi na njih ruke, dođe Duh Sveti na njih te stanu govoriti drugim jezicima i prorokovati. ⁷ Bijaše u svemu dvanaestak

muževa. ⁸ Onda Pavao uđe u sinagogu te je tri mjeseca hrabro raspravljao i uvjeravao o kraljevstvu Božjem. ⁹ Ali kako neki, okorjeli i nepokorni, ocrnjivahu ovaj Put pred mnoštvom, odstupi od njih, odvoji učenike i danomice raspravljaše u školi nekog Tirana. ¹⁰ Trajalo je to dvije godine, tako da su svi azijski žitelji, Židovi i Grci, čuli riječ Božju. ¹¹ Bog je pak činio čudesa nesvakidašnja po rukama Pavlovima ¹² tako da bi na bolesnike stavljali rupce ili rublje s Pavlova tijela pa bi s njih nestajalo bolesti i zli duhovi iz njih izlazili. ¹³ Zato i neki Židovi zaklinjaoci-potukači pokušashe zazvati ime Gospodina Isusa nad one koji imahu zle duhove. Govorili su: "Zaklinjem vas Isusom koga Pavao propovijeda." ¹⁴ To činjaše sedam sinova nekog Skeve, židovskoga velikog svećenika. ¹⁵ Zli im duh odvrati: "Isusa poznajem i Pavla znam, ali tko ste vi?" ¹⁶ I čovjek u kome bijaše zli duh, nasrnu na njih i nadjača ih te oni goli i izranjeni pobjegoše iz one kuće. ¹⁷ Doznaše to svi žitelji efeški, Židovi i Grci, pa ih sve obuze strah te se stade veličati ime Gospodina Isusa. ¹⁸ Mnogi pak od onih koji su povjerovali dolazili su ispovijedati i očitovati svoja djela. ¹⁹ I podosta onih koji su se bavili praznovjerjem donosili su knjige i spaljivali ih pred svima. Procijeniše ih te nađoše da vrijede pedeset tisuća srebrnjaka. ²⁰ TAko se snagom Gospodnjom Riječ širila i jačala. ²¹ Pošto se to ispuni, naumi Pavao preko Makedonije i Ahaje otići u Jeruzalem te reče: "Pošto budem ondje, trebat će da i Rim

vidim.” ²² Onda posla u Makedoniju dvojicu svojih poslužitelja, Timoteja i Erasta, a on provede još neko vrijeme u Aziji. ²³ Nekako u ono doba nastala nemalena pobuna protiv ovog Puta. ²⁴ Neki srebrar, imenom Demetrije, izrađivao je srebrne hramiće Artemidine i namicao obrtnicima nemalu dobit. ²⁵ Skupi on njih i sve koji su se bavili takvim poslom te im reče: “Ljudi, vi znate, u ovom je umijeću naše blagostanje. ²⁶ A vidite i čujete da je taj Pavao ne samo u Efezu nego gotovo i u svojoj Aziji uvjerio i preokrenuo poveliko mnoštvo govoreći da nema bogova rukama izdjeljanih. ²⁷ Tako prijeti opasnost ne samo da na zao glas dođe naše zanimanje, nego i to da se ništa neće držati do hrama velike božice Artemide te će nestati veličanstva one koju štuje sva Azija i sav svijet.” ²⁸ Čuvši to, razgnjeve se pa poviču: “Velika je Artemida efeška!” ²⁹ Sav se grad uskomeša; jednodušno nahrupе u kazalište vukući sa sobom Makedonce Gaja i Aristarha, suputnike Pavlove. ³⁰ Kad je Pavao htio među narod, ne dopustiše mu učenici. ³¹ Čak i neki azijarsi, njegovi prijatelji, poslaše k njemu i zamoliše da ne dolazi u kazalište. ³² Jedni su izvikivali jedno, drugi drugo jer je skup bio uskomešan te mnogi nisu ni znali zašto su se strčali. ³³ Neki iz svjetine uputiše nekog Aleksandra jer su ga Židovi gurali naprijed. Aleksandar pak mahnu rukom i htjede se obraniti pred narodom. ³⁴ Ali kada doznaše da je Židov, udarahu gotovo dva sata svi u jedan glas: “Velika je Artemida efeška!” ³⁵ Onda tajnik

umiri svjetinu pa reče: “Efežani! Tko to od ljudi ne zna da je grad Efez čuvar hrama velike Artemide i kipa s neba palog? ³⁶ Budući dakle da je to neporecivo, valja da budete mirni te ništa brzopleto ne činite. ³⁷ Dovedi ste ove ljude, a nisu ni svetokradice ni hulitelji naše božice. ³⁸ Ako pak Demetrije i njegovi obrtnici imaju protiv koga kakvu tužbu, sudovi se sastaju, a tu su i prokonzuli. Neka se tuže! ³⁹ Ištete li pak što drugo, u zakonitu će se skupu riješiti. ⁴⁰ Ta izlažemo se opasnosti da za ovo današnje budemo optuženi s pobune jer nema nikakva razloga kojim bismo mogli opravdati ovu strku.” To rekavši, raspusti skup.

20

¹ Kad se sleže metež, posla Pavao po učenike, ohrabri ih, pozdravi i otputova u Makedoniju. ² Prešavši one krajeve, hrabreći braću besjedom mnogom, dođe u Grčku ³ i provede ondje tri mjeseca. Upravo kad je htio otploviti u Siriju, postaviše mu Židovi zasjedu pa odluči vratiti se preko Makedonije. ⁴ Pratili su ga: Sopater Pirov, Berejac, Solunjani Aristarh i Sekund, Gaj Derbanin, Timotej i Azijci Tihik i Trofim. ⁵ Oni odoše prije te nas dočekaše u Troadi. ⁶ Mi pak nakon dana Beskvasnih kruhova otplovismo iz Filipa i nakon pet dana dođosmo k njima u Troadu gdje proboravismo sedam dana. ⁷ U prvi dan tjedna, kad se sabrasmo lomiti kruh, Pavao im govoraše i kako je sutradan kanio otputovati, probesjedi sve do ponoći. ⁸ U gornjoj sobi gdje smo se

sabrali bijaše dosta svjetiljaka. ⁹ Na prozoru je sjedio neki mladić imenom Eutih. Kako je Pavao dulje govorio, utone on u dubok san. Svlanan snom, pade s trećeg kata dolje. Digoše ga mrtva. ¹⁰ Pavao siđe, nadnese se nad dječaka, obujmi ga i reče: “Ne uznemirujte se! Duša je još u njemu!” ¹¹ Zatim se pope pa pošto razlomi kruh i blagova, dugo je još zborio, sve do zore. Tad otputova. ¹² Mladića odvedoše živa, neizmjereno utješeni. ¹³ Mi pak pođosmo naprijed lađom: otplovismo u As. Odande smo imali povesti Pavla - tako je odredio kad se spremao poći pješice. ¹⁴ Kad nam se u Asu pridruži, uzesmo ga i stigosmo u Mitilenu. ¹⁵ Odande odjedrismo sutradan i stigosmo nadomak Hija, prekosutra krenusmo u Sam, a idućeg dana stigosmo u Milet. ¹⁶ Jer Pavao je odlučio mimoići Efez da se ne bi zadržao u Aziji: žurio se da, uzmogne li, na dan Pedesetnice bude u Jeruzalemu. ¹⁷ Ipak iz Mileta posla u Efez po starješine Crkve. ¹⁸ Kad stigoše, reče im: “Vi znate kako sam se sve vrijeme, od prvog dana kada stupih u Aziju, ponašao među vama: ¹⁹ služio sam Gospodinu sa svom poniznošću u suzama i kušnjama koje me zadesiše zbog zasjeda židovskih; ²⁰ ništa korisno nisam propustio navijestiti vam i naučiti vas - javno i po kućama; ²¹ upozoravao sam Židove i Grke da se obrate k Bogu i da vjeruju u Gospodina našega Isusa.” ²² “A sad, evo, okovan Duhom idem u Jeruzalem. Što će me u njemu zadesiti, ne znam, ²³ osim što mi Duh Sveti u svakom gradu jamči da me čekaju okovi i nevolje. ²⁴ Ali ni najmanje mi nije

do života, samo da dovršim trku svoju i službu koju primih od Gospodina Isusa: svjedočiti za evanđelje milosti Božje.” ²⁵ “I sad, evo, znam: nećete više vidjeti lica moga, svi vi posred kojih prođoh propovijedajući Kraljevstvo. ²⁶ Zato vam u ovaj dan današnji jamčim: čist sam od krvi svoju ²⁷ jer nisam propustio navijestiti vam ništa od svega nauma Božjega.” ²⁸ “Pazite na sebe i na sve stado u kojem vas Duh Sveti postavi nadglednicima, da pasete Crkvu Božju koju steče krvlju svojom.” ²⁹ “Ja znam da će nakon mog odlaska među vas uljesti vuci okrutni koji ne štede stada, ³⁰ a između vas će samih ustati ljudi koji će iskrivljavati nauk da bi odvukli učenike za sobom. ³¹ Zato bdijte imajući na pameti da sam tri godine bez prestanka noću i danju suze lijevajući urazumljivao svakoga od vas.” ³² “I sada vas povjeravam Bogu i Riječi milosti njegove koja je kadra izgraditi vas i dati vam baštinu među svima posvećenima.” ³³ “Ni za čijim srebrom, zlatom ili ruhom nisam hlepio. ³⁴ Sami znate: za potrebe moje i onih koji su sa mnom zasluživale su ove ruke. ³⁵ U svemu vam pokazah: tako se trudeći treba se zauzimati za nemoćne i na pameti imati riječi Gospodina Isusa jer on reče: 'Blaženije je davati nego primati.'” ³⁶ Kada to doreče, klekne te se zajedno sa svima njima pomoli. ³⁷ Tad svi briznuše u velik plač, obisnuše Pavlu oko vrata i stadoše ga cjelivati, ³⁸ ražalošćeni nadasve riječju koju im reče: da više neće vidjeti lica njegova. Zatim ga ispratiše na lađu.

21

¹ Pošto se otrgosmo od njih, zaplovismo. Jedreći ravno, stigismo na Kos, a sutradan na Rod pa odande u Pataru. ² Kad našosmo lađu za Feniciju, popesmo se i otplovismo. ³ Kad bijasmo napomol Cipru, ostavismo ga slijeva jedreći prema Siriji. Pristadosmo u Tiru jer je ondje lađa imala iskrcati tovar. ⁴ Pronašosmo učenike i ostadosmo ondje sedam dana. Oni po Duhu nagovarahu Pavla da ne uzlazi u Jeruzalem. ⁵ Ali kad nam istekoše dani, ipak otputovasmo. Ispratiše nas svi, sa ženama i djecom, do izvan grada. Na žalü klekosmo i pomolismo se. ⁶ Pozdravismo se, popesmo se na lađu, a oni se vratiše kući. ⁷ Tako dovršismo plovidbu. Iz Tira stigismo u Ptolemaidu. Pozdravili smo braću i ostali jedan dan u njih. ⁸ Sutradan otputovasmo i stigismo u Cezareju. Uđosmo u kuću Filipa evanđelista, jednog od sedmorice, i ostadosmo kod njega. ⁹ On je imao četiri kćeri djevice koje su prorokovale. ¹⁰ Kako smo se zadržali mnogo dana, siđe iz Judeje neki prorok imenom Agab, ¹¹ dođe k nama, uze Pavlov pojas, sveza sebi noge i ruke te reče: "Ovo govori Duh Sveti: Čovjeka čiji je ovo pojas ovako će svezati Židovi u Jeruzalemu i predati u ruke pogana." ¹² Kada smo to čuli, stadosmo mi i mještani zaklinjati Pavla da ne uzlazi u Jeruzalem. ¹³ Nato on odvrati: "Što plaćete i parate mi srce? Ta spreman sam ne samo biti svezan nego i umrijeti u Jeruzalemu za ime Gospodina Isusa." ¹⁴ A kako se nije

dao nagovoriti, ušutjesmo rekavši: “Gospodnja budi volja!” ¹⁵ Nakon tih dana spremismo se i uzađosmo u Jeruzalem. ¹⁶ S nama podoše i učenici iz Cezareje pa nas odvedoše k nekomu Mnasonu Cipraninu, starom učeniku, da u njega odsjednemo. ¹⁷ Kad stigismo u Jeruzalem, primiše nas braća radosno. ¹⁸ Sutradan ode Pavao zajedno s nama k Jakovu. Nađoše se ondje i sve starješine. ¹⁹ Pošto ih pozdravi, stade im potanko izlagati što učini Bog među poganima po njegovoj službi. ²⁰ Pošto su ga oni poslušali, dadoše slavu Bogu pa mu rekoše: “Vidiš, brate: deseci su tisuća Židova povjerovali i svi su revnitelji Zakona. ²¹ A o tebi im je dojavljeno da sve Židove koji su među poganima upućuješ na otpad od Mojsija učeći ih da ne obrezuju djece i ne žive po običajima. ²² Što dakle? Čut će svakako da si došao. ²³ Učini stoga što ti kažemo. U nas su četiri čovjeka koji imaju zavjet. ²⁴ Njih uzmi, s njima se zajedno posveti, plati za njih da se ošišaju pa će svi spoznati da nema ništa od onoga što im je o tebi dojavljeno, nego da si i ti na pravu putu i da opslužuješ Zakon. ²⁵ A što se tiče pogana koji povjerovalaše - poslali smo što odlučismo: da se klone mesa žrtvovana idolima, krvi, udavljenoga i bludništva.” ²⁶ Nato Pavao uze one ljude, sutradan se s njima zajedno posveti, uđe u Hram, oglasi svršetak dana posvećenja nakon kojih će se za svakoga od njih prinijeti prinos. ²⁷ Kad se upravo navršavalo tih sedam dana, neki ga Židovi iz Azije opaze u Hramu, uzbune sav narod

pa podignu na nj ruke ²⁸ vičući: “Izraelci, u pomoć! Evo čovjeka koji sve posvuda poučava protiv naroda, Zakona i ovoga mjesta pa je još i Grke uveo u Hram i oskvrnuo ovo sveto mjesto.” ²⁹ Jer prije su s njime u Gradu vidjeli Trofima Efežanina i mislili da je Pavao njega uveo u Hram. ³⁰ Sav se grad uskomeša, nastala strka naroda. Pograbe Pavla i odvuku ga izvan Hrama pa odmah pozatvaraju vrata. ³¹ Dok su mu o glavi radili, dođe do tisućnika čete glas da je sav Jeruzalem uzavreo. ³² On odmah uze vojnike i satnike pa otrča dolje k njima. Oni pak kako ugledaše tisućnika i vojnike, prestadoše udarati Pavla. ³³ Onda se tisućnik približi, uhvati ga, zapovjedi da ga okuju dvojim verigama pa stade ispitivati tko je i što je učinio. ³⁴ Iz svjetine su jedni izvikivali ovo, drugi ono. Kako zbog graje nije mogao saznati ništa pouzdano, zapovjedi da se odvede u vojarnu. ³⁵ Kad se Pavao pojavi na stubama, morali su ga vojnici nositi zbog silovitosti svjetine. ³⁶ Jer mnoštvo je naroda išlo za njima i vikalo: “Smakni ga!” ³⁷ Upravo na ulazu u vojarnu reče Pavao tisućniku: “Smijem li nešto reći?” On ga upita: “Zar znaš grčki?” ³⁸ Ti dakle nisi onaj Egipćanin koji je prije nekoliko dana pobunio i u pustinju odveo one četiri tisuće bodežara?” ³⁹ Pavao odvrati: “Ja sam Židov iz Tarza cilicijskoga, građanin grada znamenitoga. Molim te, dopusti mi progovoriti narodu.” ⁴⁰ Kad mu on dopusti, Pavao stojeći na stubama mahnula rukom narodu pa kad nastala velika tišina, prozbori hebrejskim jezikom:

22

¹ “Braćo i oci, poslušajte što ću vam sad u svoju obranu reći.” ² Kad čuše da im govori hebrejskim jezikom, još većma utihnuše. On nastavi: ³ “Ja sam Židov, rođen u Tarzu cilicijskom, ali odrastao u ovom gradu, do nogu Gamalielovih odgojen točno po otačkom Zakonu; bijah revnitelj Božji kao što ste svi vi još danas. ⁴ Ovaj sam Put na smrt progonio, u okove bacao i predavao u tamnice muževe i žene, ⁵ kako mi to može posvjedočiti i veliki svećenik i sve starješinstvo. Od njih sam i pisma dobio za braću u Damasku pa se zaputio da i one ondje okovane dovedem u Jeruzalem da se kazne.” ⁶ “Dok sam tako putovao i približavao se Damasku, s neba me oko podneva iznenada obasja svjetlost velika. ⁷ Sruših se na tlo i začuh glas što mi govoraše: 'Savle, Savle, zašto me progoniš?' ⁸ Ja odgovorih: 'Tko si, Gospodine?' Reče mi: 'Ja sam Isus Nazarećanin koga ti progoniš.' ⁹ Oni koji bijahu sa mnom svjetlost doduše primijetiše, ali ne čuše glasa Onoga koji mi govoraše. ¹⁰ Rekoh nato: 'Što mi je činiti, Gospodine?' Gospodin će mi: 'Ustani, pođi u Damask i ondje će ti se reći što ti je određeno učiniti.' ¹¹ Kako od sjaja one svjetlosti obnevidjeh, pratioci me povedoše za ruku te stigoh u Damask.” ¹² “Neki Ananija, čovjek po Zakonu pobožan i na dobru glasu u Židova ondje nastanjenih - ¹³ dođe k meni, pristupi mi i reče: 'Savle, brate, progledaj!' I ja se u taj čas zagledah u nj. ¹⁴ A on će: 'Bog otaca naših predodredi te da upoznaš volju njegovu, da vidiš

Pravednika i čuješ glas iz usta njegovih ¹⁵ jer bit ćeš mu pred svim ljudima svjedokom onoga što si vidio i čuo. ¹⁶ I što sad oklijevaš? Ustani, krsti se i operi grijehe svoje, prizivljući Ime njegovo!” ¹⁷ “Pošto se vratih u Jeruzalem, dok sam se jednom molio u Hramu, padoh u zanos ¹⁸ i vidjeh Gospodina gdje mi govori: 'Pohiti, žurno izađi iz Jeruzalema jer neće primiti tvoga svjedočanstva o meni.' ¹⁹ Ja rekoh: 'Gospodine, oni znaju da sam ja u tamnice bacao i bičevao po sinagogama one koji vjeruju u te. ²⁰ I dok se prolijevala krv Stjepana, svjedoka tvoga, i ja sam ondje stajao i odobravao te čuvao haljine onih koji ga ubijahu.' ²¹ Nato mi reče: 'Pođi jer ću te poslati daleko k poganima!' ²² Slušali su ga sve do te riječi, a tada podigoše glas: “Ukloni takva sa zemlje! Nije pravo da živi!” ²³ Kako oni stadoše bučiti, odbacivati haljine i vitlati prašinu u zrak, ²⁴ zapovjedi tisućnik da Pavla uvedu u vojarnu pa odredi da ga bičevima ispituju kako bi doznao zašto tako viču protiv njega. ²⁵ Kad ga remenjem rastegoše, reče on nazočnom satniku: “Rimskoga građanina, i još neosuđena, smijete bičevati?” ²⁶ Kad je to čuo satnik, priđe tisućniku i dojavu mu: “Što si to nakanio? Ovaj je čovjek Rimljanin!” ²⁷ Tisućnik tada priđe Pavlu pa mu reče: “Reci mi, jesi li Rimljanin!” On odvrati: “Da.” ²⁸ Tisućnik dometnu: “Ja stekoh to građanstvo za skupe novce.” Pavao nato reče: “Ja sam se pak s njim i rodio.” ²⁹ Brže stoga odstupe od njega oni koji su ga imali ispitivati. I tisućnik se

preplaši kad sazna da je Pavao Rimljanin, a on ga bijaše okovao. ³⁰ Sutradan pak kad je htio točno saznati za što ga Židovi optužuju, odriješi ga pa zapovjedi da se sastanu veliki svećenici i sve Vijeće te privede Pavla i postavi ga pred njih.

23

¹ Pavao uprije pogled u Vijeće i reče: “Braćo, ja sam posve mirne savjesti živio pred Bogom sve do dana današnjega.” ² Nato veliki svećenik Ananija naredi onima što stajahu uza nj da ga udare po ustima. ³ Onda mu Pavao reče: “Udarit će Bog tebe, zide obijeljeni! Ti li sjediš da me po Zakonu sudiš, a protuzakonito zapovijedaš da me biju?” ⁴ Oni što su ondje stajali rekoše nato: “Zar velikog svećenika Božjega da pogrđuješ?” ⁵ Pavao odvrati: “Nisam znao, braćo, da je veliki svećenik. Ta pisano je: Glavara naroda svoga ne proklinji.” ⁶ Pavao je znao da su oni dijelom saduceji, a dijelom farizeji pa povika u Vijeću: “Braćo, ja sam farizej, sin farizeja. Sudi mi se zbog nade, uskrsnuća mrtvih.” ⁷ Tek što je on to rekao, nasta razmirica između farizeja i saduceja i mnoštvo se razdijeli. ⁸ Jer saduceji vele da nema uskrsnuća, ni anđela, ni duha, a farizeji sve to priznaju. ⁹ Nasta velika graja te ustadoše neki pismoznanci farizejske stranke i zaoštre boj govoreći: “Ništa zlo ne nalazimo na tom čovjeku! A što ako mu je duh govorio, ili anđeo?” ¹⁰ Kad razmirica posta još većom, poboja se tisućnik da Pavla ne rastrgaju pa zapovjedi da vojska siđe, otme ga ispred njih

i povede u vojarnu. ¹¹ Iduće noći pristupi mu Gospodin i reče: "Hrabro samo! Jer kao što si za me svjedočio u Jeruzalemu tako treba da i u Rimu posvjedočiš!" ¹² Kad osvanu dan, skovaše Židovi urotu i zakleše se da neće ni jesti ni piti dok ne ubiju Pavla. ¹³ Bilo je više od četrdeset onih koji su skovali tu zavjeru. ¹⁴ Oni odu k velikim svećenicima i starješinama pa reknu: "Zakletvom se zaklesmo ništa ne okusiti dok ne ubijemo Pavla. ¹⁵ Stoga vi sada zajedno s Vijećem predočite tisućniku neka vam ga dovede kao da kanite točnije razaznati njegov slučaj. A mi smo spremni pogubiti ga prije negoli se i približi." ¹⁶ Ali sin Pavlove sestre doču za zavjeru, približi se i uđe u vojarnu dojaviti Pavlu. ¹⁷ Pavao pak pozove jednog satnika i reče mu: "Ovog mladića odvedi k tisućniku: ima mu nešto dojaviti." ¹⁸ On ga uze, odvede k tisućniku i reče mu: "Uznik me Pavao pozva i zaiska da ovog mladića privedem k tebi; ima ti nešto reći." ¹⁹ Tisućnik ga prihvati za ruku, povede nasamo pa ga upita: "Što mi imaš dojaviti?" ²⁰ "Židovi su se, reče on, dogovorili da te zamole da im sutra Pavla dovedeš u Vijeće kao da se kane točnije raspitati o njemu. ²¹ Ne vjeruj im! U zasjedi ga čeka više od četrdeset onih koji se zakleše da neće jesti ni piti dok ga ne smaknu. Već su spremni, samo čekaju tvoju privolu." ²² Tisućnik onda otpusti mladića i zapovjedi mu: "Nikomu ne kazuj da si mi to dojavio." ²³ Zatim dozva dva satnika i reče im: "Pripravite dvjesta vojnika, sedamdeset konjanika i dvjesta strijelaca da nakon treće

noćne ure pođu u Cezareju. ²⁴ Neka se pripravi živina na koju će se posaditi Pavao te živ i zdrav dovesti k upravitelju Feliksu.” ²⁵ Napisa i pismo ovoga sadržaja: ²⁶ “Klaudije Lizija vrlo upravitelju Feliksu - pozdrav! ²⁷ Ovoga čovjeka Židovi uhvatiše i tek što ga ne smakoše kadli s vojskom pritrčah i istrgeh im ga kada doznah da je Rimljanin. ²⁸ Htjedoh saznati za što ga okrivljuju pa ga dovedoh u njihovo Vijeće. ²⁹ Utvrdih da ga okrivljuju za nešto prijeporno u njihovu zakonu i da nema nikakve krivnje kojom bi zaslužio smrt ili okove. ³⁰ Kad mi pak dojaviše da su protiv njega skovali zavjeru, poslah ga k tebi, a tužitelje uputih neka se tebi obrate protiv njega.” ³¹ Vojnici dakle, po primljenoj naredbi uzeše Pavla i odvedoše ga noću u Antipatridu. ³² Sutradan ostave konjanike da s njime pođu dalje, a oni se vratiše u vojarnu. ³³ Kad konjanici stigoše u Cezareju, uručiše upravitelju pismo i privedoše mu Pavla. ³⁴ Pošto upravitelj pročita pismo, zapita iz koje je pokrajine. Kad sazna da je iz Cilicije: ³⁵ “Saslušat ću te, reče, kad pristignu i tužitelji tvoji.” Onda zapovjedi čuvati ga u dvoru Herodovu.

24

¹ Nakon pet dana siđe veliki svećenik Ananija s nekim starješinama i odvjetnikom, nekim Tertulom te izniše upravitelju tužbu protiv Pavla. ² Pošto dozvaše Pavla, poče ga Tertul optuživati: “Veliki mir što ga po tebi, vrli Felikse, uživamo i boljitak što tvojom providnošću narodu ovomu

nastaje, ³ u svemu i posvuda primamo sa svom zahvalnošću. ⁴ Ali, da ti dulje ne dodijavam, molim te da nas u svojoj blagonaklonosti ukratko poslušаш. ⁵ Utvrdismo da je ovaj čovjek kuga, da pokreće bune među svim Židovima po svijetu, da je kolovođa nazaretske sljedbe, ⁶ da je čak i Hram pokušao oskvrnuti pa ga uhitismo. ⁷ # ⁸ Od njega, ako ga o svemu tomu ispitaš, možeš saznati za što ga mi optužujemo.” ⁹ Podržase ga i Židovi tvrdeći da je tako. ¹⁰ Nato Pavao odvrati pošto mu upravitelj kimnu da govori: “Kako znam da si već mnogo godina sudac narodu ovomu, mirne se duše branim. ¹¹ Ta možeš se osvjedočiti da nema više od dvanaest dana otkad uzađoh u Jeruzalem da se poklonim. ¹² A nisu me našli ni u Hramu da s kim raspravljам ili bunu podižem, ni u sinagogama, ni po gradu. ¹³ I ne mogu ti dokazati ono za što me sada optužuju.” ¹⁴ “Jamčim ti, naprotiv, ovo: Putom koji nazivaju sljedbom služim otačkom Bogu vjerujući u sve što je u Zakonu i u Prorocima napisano, ¹⁵ uzdajući se u Boga da će uskrsnuti pravednici i nepravедnici, što oni i sami očekuju. ¹⁶ Zato se i ja trudim uvijek imati savjest besprijeckornu pred Bogom i pred ljudima.” ¹⁷ “Nakon više godina dođoh da donesem milostinju za svoj narod i prinose; ¹⁸ dok sam ih prinosio, nađoše me posvećena u Hramu, a ne sa svjetinom ni u metežu. ¹⁹ Ali neki Židovi iz Azije - da, trebalo bi da se oni pojave pred tobom i optuže me ako što imaju protiv mene. ²⁰ Ili neka ovi sami kažu: koji su zločin na meni našli kad

sam stajao pred Vijećem, ²¹ osim možda one jedne riječi koju doviknuh među njima stojeći: Zbog uskrsnuća mrtvih sudi mi se danas pred vama!” ²² Nato Feliks, koji je točno znao sve o ovom Putu, odgodi njihovu parnicu rekavši: “Kada dođe tisućnik Lizija, riješit ću vaš spor.” ²³ Satniku pak naredi da se Pavao čuva, ali da uživa olakšice i da se nikomu od njegovih ne brani posluživati ga. ²⁴ Nakon nekoliko dana stigne i Feliks sa svojom ženom Druzilom koja bijaše Židovka; posla po Pavla i posluša ga o vjeri u Isusa Krista. ²⁵ Kad Pavao stade raspravljati o pravednosti, uzdržljivosti i budućem Sudu, Feliks uplašen reče: “Zasad idi, a kad nađem vremena, pozvat ću te.” ²⁶ Ujedno se nadao da će mu Pavao dati novaca. Zato ga je češće pozivao i s njim razgovarao. ²⁷ Nakon dvije godine dobi Feliks za nasljednika Porcija Festa. Hoteći ugoditi Židovima, ostavi Feliks Pavla u okovima.

25

¹ Fest dakle tri dana nakon dolaska u provinciju uziđe iz Cezareje u Jeruzalem. ² Veliki mu svećenici i prvaci židovski iznižeše tužbu protiv Pavla te ga zaklinjahu ³ ištući milost protiv Pavla: da ga pošalje u Jeruzalem. Jer spremali su zasjedu da ga putom smaknu. ⁴ Ali Fest odvrati kako Pavao treba da ostane zatvoren u Cezareji, a i on da će uskoro onamo. ⁵ “Ovlašteni dakle među vama, reče, neka sa mnom siđu pa ako na tom čovjeku ima krivnje, neka ga tuže.” ⁶ Pošto se u njih zadrži najviše osam ili deset dana, siđe

u Cezareju. Sutradan sjede na sudačku stolicu i zapovjedi da se dovede Pavao. ⁷ Kad se on pojavi, okružiše ga Židovi koji su sišli iz Jeruzalema i izniješe protiv njega mnoge i teške optužbe kojih ne mogahu dokazati. ⁸ Pavao se branio: “Ničim se nisam ogriješio ni o židovski Zakon, ni o Hram, ni o cara.” ⁹ Nato Fest hoteći ugoditi Židovima, odvrati Pavlu: “Hoćeš li u Jeruzalem da ti se ondje za to sudi preda mnom?” ¹⁰ A Pavao će: “Stojim pred sudom carevim, gdje treba da mi se sudi. Židovima ništa ne skrivih, kao što i ti veoma dobro znaš. ¹¹ Ako sam pak doista što skrivio i učinio štogod što zavređuje smrt, ne izmičem smrti; ako li pak ne stoji ono za što me ovi tuže, nitko me ne može njima izručiti. Na cara se prizivljem!” ¹² Tada se Fest posavjetova s vijećem pa odgovori: “Na cara si se prizvao, pred cara ćeš ići!” ¹³ Nekoliko dana poslije dođu kralj Agripa i Berenika u Cezareju da pozdrave Festa. ¹⁴ Kako se ondje zadržase nekoliko dana, izloži Fest kralju to o Pavlu: “Ima neki čovjek, reče, što ga je Feliks ostavio uznikom. ¹⁵ Kad bijah u Jeruzalemu, izniješe veliki svećenici i starješine protiv njega tužbu i zatražiše osudu. ¹⁶ Odgovorih im da u Rimljana nije običaj izručivati kojega čovjeka prije negoli se, optužen, suoči s tužiteljima i dobije prigodu da se brani od optužbe. ¹⁷ Pošto zajedno dođosmo ovamo, bez ikakva odgađanja sjedoh ja sutradan na sudačku stolicu i zapovjedih dovesti toga čovjeka. ¹⁸ Tužitelji ga okružiše, ali ne izniješe tužbe ni za jedno od zlodjela koja sam

ja naslućivao, ¹⁹ nego su protiv njega imali nešto prijeporno o svojoj vjeri i o nekom Isusu koji je umro, a Pavao tvrdi da je živ. ²⁰ Ne snalazeći se u takvoj raspravi, upitah bi li htio u Jeruzalem da mu se ondje za to sudi. ²¹ Budući da se Pavao prizivom podložio presudi njegova Veličanstva, zapovjedih da ga čuvaju dok ga ne pošaljem caru.” ²² Na to će Agripa Festu: “Htio bih i ja čuti toga čovjeka.” “Sutra ćeš ga, reče, čuti.” ²³ Sutradan dakle dođu Agripa i Berenika s velikim sjajem te uđu u dvoranu zajedno s tisućnicima i najuglednijim gradskim muževima. Kad na zapovijed Festovu dovedu Pavla, ²⁴ reče Fest: “Agripa, kralju, i vi svi ovdje s nama nazočni, gledajte ovoga čovjeka! Zbog njega me sav narod židovski salijetao i u Jeruzalemu i ovdje vičući da on ne smije više živjeti. ²⁵ Ali ja nađoh da nije učinio ništa čime bi zaslužio smrt pa kad se on sam prizvao na njegovo Veličanstvo, odlučih poslati mu ga. ²⁶ Ja nemam ništa pouzdano o njemu napisati Gospodaru. Zato ga izvedoh pred vas, ponajpače preda te, kralju Agripa, da bih nakon ove istrage imao što napisati. ²⁷ Čini mi se doista besmislenim poslati uznika, a ne naznačiti optužbu protiv njega.”

26

¹ Nato Agripa reče Pavlu: “Dopušta ti se o sebi govoriti.” Pavao ispruži ruku i stade se braniti: ² “Smatram se sretnim što se u svemu za što me Židovi optužuju mogu, evo, danas braniti pred

tobom, kralju Agripa, ³ jer ti najbolje poznaješ židovske običaje i zadjevice. Zato me, molim, velikodušno poslušaj.” ⁴ “Dakle, život moj od najranije mladosti proveden u narodu mojem, u Jeruzalemu, znaju svi Židovi. ⁵ Poznaju me odavna te mogu, ako samo hoće, svjedočiti da sam po najstrožoj sljedbi naše vjere živio kao farizej. ⁶ I sada stojim pred sudom zbog nade u obećanje koje Bog dade ocima našim ⁷ i kojemu se dovinuti nada dvanaest plemena naših, svesrdno noću i danju služeći Bogu. Za tu me nadu, kralju, tuže Židovi. ⁸ Zašto nevjerojatnim smatrate da Bog mrtve uskrisuje?” ⁹ “Pa i ja sam nekoć smatrao da mi se svim silama boriti protiv imena Isusa Nazarećanina. ¹⁰ To sam i činio u Jeruzalemu: mnoge sam svete, pošto od velikih svećenika dobih punomoć, u tamnice zatvorio, dao svoj glas kad su ih ubijali ¹¹ i po svim ih sinagogama često mučenjem prisiljavao psovati i, prekomjerno bijesan na njih, progonio sam ih čak i u tuđim gradovima.” ¹² “Radi toga pođoh u Damask s punomoći i ovlaštenjem velikih svećenika ¹³ kadli u pol bijela dana na putu vidjeh, kralju, kako s neba svjetlost od sunca sjajnija obasja mene i moje suputnike. ¹⁴ Pošto popadasmo na zemlju, začuh glas što mi govoraše hebrejskim jezikom: 'Savle, Savle, zašto me progoniš? Teško ti se protiv ostana praćakati.' ¹⁵ Ja odvratih: 'Tko si, Gospodine?' Gospodin će mi: 'Ja sam Isus koga ti progoniš! ¹⁶ Nego ustani, na noge se jer zato ti se ukazah da te postavim za poslužitelja i svjedoka onoga

što si vidio i što ću ti pokazati. ¹⁷ Izbavit ću te od naroda i od pogana kojima te šaljem ¹⁸ da im otvoriš oči pa se obrate od tame k svjetlosti, od vlasti Sotonine k Bogu te po vjeri u mene prime oprostjenje grijeha i baštinu među posvećenima.” ¹⁹ “Otada, kralju Agripa, ne bijah neposlušan nebeskom viđenju. ²⁰ Nego najprije onima u Damasku pa onda i u Jeruzalemu, svoj zemlji židovskoj i poganima navješćivah da se pokaju i obrate k Bogu i čine djela dostojna obraćenja. ²¹ Zbog toga me Židovi uhvatiše u Hramu i pokušашe ubiti. ²² Ali s pomoću Božjom sve do dana današnjega svjedočim, evo, malu i veliku, ne govoreći ništa osim onoga što Proroci govorahu i Mojsije da se ima zbiti: ²³ da će Krist trpjeti i da će on, prvouskrslji od mrtvih, svjetlost navješćivati narodu i poganima.” ²⁴ Dok se on tako branio, Fest će mu u sav glas: “Mahnitaš, Pavle! Veliko ti znanje mozgom zavrnilo.” ²⁵ “Ne mahnitam, vrli Feste, odvrati Pavao, nego riječi istine i razbora kazujem. ²⁶ Ta znade za to kralj komu s pouzdanjem govorim. Ništa mu od toga, uvjeren sam, nije nepoznato; jer nije se to dogodilo u kakvu zakutku. ²⁷ Vjeruješ li, kralju Agripa, Prorocima? Znam da vjeruješ!” ²⁸ Agripa će Pavlu: “Zamalo pa me uvjeri te kršćaninom postah!” ²⁹ Pavao pak: “Dao Bog te i za malo i za mnogo, ne samo ti nego i svi koji me danas slušaju postali ovakvima kakav sam ja, osim ovih okova!” ³⁰ Nato usta kralj, upravitelj, Berenika i oni koji su s njima zasjedali. ³¹ Udaljujući se govorili su među sobom: “Ovaj čovjek ne čini

ništa čime bi zaslužio smrt ili okove.” ³² Agripa pak reče Festu: “Ovaj bi čovjek mogao biti pušten da se nije prizvao na cara.”

27

¹ Kad je odlučeno da odjedrimo u Italiju, predadoše i Pavla i neke druge uznike satniku carske čete, imenom Juliju. ² Popesmo se na neku adramitsku lađu koja je imala ploviti u azijska mjesta pa otplovismo. S nama je bio Aristarh Makedonac, Solunjanin. ³ Sutradan doplovismo u Sidon. Julije, koji je s Pavlom čovječno postupao, dopusti mu poći k prijateljima da se pobrinu za nj. ⁴ Odande smo otplovili, jedrili uz Cipar - jer su nam vjetrovi bili protivni - ⁵ pa preplovili more duž Cilicije i Pamfilije i stigli u Miru licijsku. ⁶ Ondje satnik nađe neku aleksandrijsku lađu za Italiju i ukrca nas na nju. ⁷ Više smo dana plovili sporo i jedva doprli do Knida. Kako nam vjetar ne dade pristati, doplovismo pod Kretu kod Salmone ⁸ pa jedva jedvice ploveći uza nju, stigismo na neko mjesto zvano Dobra pristaništa, blizu kojega je grad Laseja. ⁹ Kad je nakon duljeg vremena plovidba već postala pogibeljna jer je Post već bio izminuo, opominjaše Pavao: ¹⁰ “Ljudi, govorio im je, vidim da će plovidba biti nezgodna i na veliku štetu ne samo za tovar i lađu nego i za naše živote.” ¹¹ Ali je satnik više vjerovao kormilaru i brodovlasniku negoli Pavlovim riječima. ¹² A kako luka nije bila prikladna za zimovanje, većina je predlagala da odande otplove ne bi li kako doprli do kretske luke Feniksa, što gleda

prema jugozapadu i sjeverozapadu, pa ondje prezimili. ¹³ Uto duhne blagi južnjak i oni, misleći da bi mogli ostvariti naum, digoše sidro i zaploviše tik uz Kretu. ¹⁴ Ali nedugo zatim razbjesni se žestok vjetar zvan sjeveroistočnjak. ¹⁵ Zahvati lađu te mu nije mogla odoljeti pa se prepustismo da nas nosi. ¹⁶ Prolazeći ispod nekog otočića zvanog Kauda, jedva uspjesmo dohvatiti čamac. ¹⁷ Podigoše ga pa upotrijebiše snast da potpašu lađu. Bojeći se pak da se ne nasuču u Sirti, spustiše prvenjaču. Tako ih je nosilo. ¹⁸ Budući da nas je oluja silovito udarala, sutradan se riješiše tovara, ¹⁹ a treći dan svojim rukama izbacije brodsku opremu. ²⁰ Kako se pak više dana nije pomaljalo ni sunce ni zvijezde, a oluja bjesnjela nemalena, bila je već propala svaka nada da ćemo se spasiti. ²¹ Ni jelo se već dugo nije. Onda usta Pavao posred njih i reče: "Trebalo je, ljudi, poslušati me, ne se otiskivati od Krete i izbjeći ovu nepogodu i štetu. ²² Sada vas pak opominjem: razvedrite se jer ni živa duša između vas neće stradati, nego samo lađa. ²³ Noćas mi se ukaza anđeo Boga čiji sam i komu služim ²⁴ te reče: 'Ne boj se, Pavle! Pred cara ti je stati i evo Bog ti daruje sve koji plove s tobom.' ²⁵ Zato razvedrite se, ljudi! Vjerujem Bogu: bit će kako mi je rečeno. ²⁶ Ali treba da se nasučemo na neki otok." ²⁷ Bijaše već četrnaesta noć što smo bili tamo-amogonjani po Jadranu kad oko ponoći naslutiše mornari da im se primiče neka zemlja. ²⁸ Bacivši olovnicu, nađoše dvadeset hvati dubine; malo poslije baciše je opet i nađoše

ih petnaest. ²⁹ Kako se bojahu da ne naletimo na grebene, baciše s krme četiri sidra iščekujući da se razdani. ³⁰ Kad su mornari bili naumili uteći iz lađe i počeli spuštati čamac u more pod izlikom da s pramca kane spustiti sidra, ³¹ reče Pavao satniku i vojnicima: "Ako ovi ne ostanu na lađi, vi se spasiti ne možete!" ³² Nato vojnici presjekoše užad čamca i pustiše da padne. ³³ Do pred svanuće nutkao je Pavao sve da uzmu hrane: "Četrnaesti je danas dan, reče, što bez jela čekate, ništa ne okusivši. ³⁴ Stoga vas molim: založite nešto jer to je za vaš spas. Ta nikome od vas ni vlas s glave neće propasti." ³⁵ Rekavši to, uze kruh, pred svima zahvali Bogu, razlomi i stade jesti. ³⁶ Svi se razvedre te i oni uzmu hrane. ³⁷ A svih nas je u lađi bilo dvjesta sedamdeset i šest duša. ³⁸ Jednom nasićeni, stanu rasterećivati lađu bacajući žito u more. ³⁹ Kad osvanu, mornari ne prepoznaše zemlje; razabraše neki zaljev ravne obale pa odluče, bude li moguće, u nj zavesti lađu. ⁴⁰ Odriješe sidra i ostave ih u moru. Istodobno popuste i spone kormila, razapnu prvenjaču prema vjetru pa udare k obali. ⁴¹ Ali naletješe na plicak i nasukaše brod: pramac, nasađen, osta nepomičan, a krmu razdiraše žestina valova. ⁴² Tada vojnici naumiše poubijati sužnje da ne bi koji isplivao i pobjegao, ⁴³ ali im satnik, hoteći spasiti Pavla, omete naum: zapovjedi da oni koji znaju plivati najprvi poskaču i izađu na kraj, ⁴⁴ a ostali će, tko na askama, tko na olupinama lađe. Tako svi živi i zdravi prispješe na kopno.

28

¹ Jednom spašeni, doznasmo da se otok zove Malta. ² Urođenici nam iskazivahu nesvakidašnje čovjekoljublje. Zapališe krijes i okupiše nas oko njega jer je počela kiša i bilo zima. ³ Pavao nakupi naramak granja i baci na krijes kadli zbog vrućine izađe zmija i pripije mu se za ruku. ⁴ Kad su urođenici vidjeli gdje mu životinja visi o ruci, govorili su među sobom: "Ovaj je čovjek zacijelo ubojica: umakao je moru i Pravda mu ne da živjeti." ⁵ Ali on otrese životinju u vatru i ne bi mu ništa; ⁶ a oni očekivahu da će oteći i umah se srušiti mrtav. Pošto su dugo čekali i vidjeli da mu se ništa neobično nije dogodilo, promijeniše mišljenje te stadoše govoriti da je bog. ⁷ U okolici onoga mjesta bilo je imanje prvaka otoka, imenom Publija. On nas je primio i tri dana uljudno gostio. ⁸ A Publijeva je oca uhvatila ognjica i srdobolja pa je ležao. Pavao uđe k njemu, pomoli se, stavi na nj ruke i izliječi ga. ⁹ Nakon toga su dolazili i drugi koji na otoku bijahu bolesni te ozdravljali. ¹⁰ Oni nas mnogim počastima počastiše i na odlasku nam priskrbiše što je potrebno. ¹¹ Nakon tri mjeseca otplovismo aleksandrijskom lađom koja je prezimila na otoku i imala za znak Dioskure. ¹² Doplovismo u Sirakuzu i ostadosmo ondje tri dana. ¹³ Odande ploveći uz obalu, stigismo u Regij. Sutradan okrenu južnjak te za dva dana stigismo u Puteole. ¹⁴ Ondje nađosmo braću koja nas zamoliše da ostanemo u njih sedam dana. Tako stigismo u Rim. ¹⁵ Kada su tamošnja braća čula za nas, iziđoše nam u susret do Apijeva trga

i Triju gostionica. Kad ih Pavao ugleda, zahvali Bogu i ohrabri se. ¹⁶ A kad uđosmo u Rim, Pavlu su dopustili stanovati zasebno, zajedno s vojnikom koji ga je čuvao. ¹⁷ Nakon tri dana sazva on židovske prvake. Kad se sabraše, reče im: “Ja, braćo, ne učinih ništa protiv naroda ni običaja otačkih, a ipak me okovana u Jeruzalemu predadoše u ruke Rimljana. ¹⁸ Oni me nakon istrage htjedoše pustiti jer nije na meni bilo ništa čime bih bio zaslužio smrt. ¹⁹ Kako se Židovi tome opriješe, bio sam prisiljen prizvati se na cara; ne dakle stoga što bih imao bilo za što tužiti svoj narod. ²⁰ S toga dakle razloga zamolih vidjeti vas i obratiti vam se jer zbog nade Izraelove nosim ove verige.” ²¹ Oni mu odvrata: “Mi o tebi nismo primili nikakva pisma iz Judeje niti nam je tko od pristigle braće o tebi što zlo javio ili rekao. ²² Nego htjeli bismo od tebe čuti što misliš jer o toj sljedbi znamo samo da joj se posvuda proturječi.” ²³ Nato urekoše dan pa dođoše mnogi k njemu u stan. Izlagao im je i svjedočio o kraljevstvu Božjemu te ih od jutra do večeri iz Mojsijeva Zakona i Proroka uvjeravao o Isusu. ²⁴ I jedne uvjeriše njegove riječi, a drugi nisu vjerovali. ²⁵ Nesložni tako među sobom, stadoše se razilaziti kadli im Pavao reče još jednu riječ: “Lijepo Duh Sveti po Izaiji proroku reče ocima vašim: ²⁶ Idi k tomu narodu i reci mu: Slušat ćete, slušati - i nećete razumjeti; gledat ćete, gledati - i nećete vidjeti! ²⁷ Jer usalilo se srce naroda ovoga: uši začepiše, oči zatvoriše da očima ne vide, ušima ne čuju, srcem ne razumiju te se ne obrate pa

ih izliječim. ²⁸ Neka vam je dakle svima znano: poganima je poslano ovo spasenje Božje; oni će poslušati!” ²⁹ # ³⁰ Pavao osta pune dvije godine u svom unajmljenom stanu gdje je primao sve koji su dolazili k njemu, ³¹ propovijedao kraljevstvo Božje i naučavao o Gospodinu Isusu Kristu sa svom slobodom, nesmetano.

Sveta Biblija
The Holy Bible in the Croatian language, translated
by Ivan Šarić Sarajevo

Public Domain

Language: Hrvatski (Croatian)

2019-12-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 17 Dec 2019

814ebc92-1eb7-5ca7-a82b-7435e80342a7